

KAS GYVENA SAVO TAUTAI-
GYVENA VISAI ŽMONIJAI!
Prof. A. Voldemaras

Skambėkite, kanklės, pavasario kloniuos,
Kai dangūs paskęsta aušros sidabre,
Vidudienį skelbkite Dievą malonės,
Uždekite žvaigždę vėlam vakare.

Dainuokit vergijoje — prisikėlimą,
Ir skelbkite laisvę, kai vėtros nurims,
Dainuokite budeliams jų prakeikimą
Ir palaimą motinoms ir dukterims.

Laisvę Lietuva

Free
Lithuania

2618 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 and 839-5531

EINA XXIX METUS

1975 BALANDŽIO - APRIL 24

Kaina 30 ct. Nr. 8 (1205)

NEPRIPAŽINS LIETUVOS UŽGROBIMO

VALSTYBĖS DEPARTAMENTO RAŠTAS KONGRESUI

"Baltijos bylos draugai laimi kovą". Šitokia antraštė praėjusio šešto dienio Chicago Tribune paskelbė dar vieną Bill Andersono straipsnį apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksijos pripažinimo grėsmę. Šį kartą Andersonas praneša linksma žinia, kad "amerikiečiai, kurie myli Baltijos valstybes, prieš 35 metus užpultas ir prarytas Sovietų Sąjungos, laimėjo moralinę pergalę". Valstybės Departamentas formaliai Kongresui pranešė, kad Amerika toliau tęs savo nepripažinimo politiką. Šis pareiškimas buvo atsiųstas Atstovų Rūmų užsienio reikalų komiteto pirmininkui Thomas Morganui, Pensilvanijos demokratui. Pereiškimą pasirašė ambasadorius Robert J. McCloskey, svarbus sekretorius Kissingerio štabo narys, departamento ryšių su Kongresu tvarkytojas.

Šis pareiškimas, rašo Andersonas, buvo "ištrauktas" iš departamento atstovo Edward Derwinski, Illinois respublikono, kurį parėmė tūkstančiai telegramų ir laiškų, atsiųstų iš visos Amerikos piliečių. Andersonas rašo, kad kai kurie biurokratai tikėjosi važiuoti į Europos Saugumo ir Kooperavimo konferenciją su Baltijos klausimu namie užmigtytu. Buvo ženkli, kad Kissingeris privačioje diplomatojoje galėjo išmainyti Baltijos pripažinimą rusams ir tolimesnį detantės tęsimą. Vienas tokiu ženklu buvo faktas, kad Kissingerio štabas bandė nusišviesti žinią apie nuosirdų prezidento Fordo susitikimą su Baltijos bylos draugais. Kitas ženklas buvo: vilkinimas ir valstybės departamento nenoras atsakyti atstovui Derwinskiui ir jo pasiūlytą Kongreso nutaikų rezoliuciją, raginančią nepripažinti Baltijos valstybių aneksijos.

Pasikeitimas departamente įvyko kai dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lie-

tuvių Tarybos nacionalinis pirmininkas, išjudino intensyvią laiškų rašymo kampaniją. Virš 10,000 laiškų ir telegramų plaukė į Baltuosius Rūmus Valstybės Departamentą ir atskiriems kongreso nariams, rašo Bill Anderson. Virš 60 kongreso narių atsiliepė, padėdami parašus ant Derwinski rezoliucijos. Senate panašią rezoliuciją pasiūlė sen. Carl Curtis, Nebraskos respublikonas.

Rezultatai atsispindi Valstybės Departamento rašte, kurį gavo atstovas Thomas Morgan, užsienio reikalų komiteto pirmininkas. Rašte sakoma: Valstybės Departamentas sutinka su rezoliucijos prielaida, kad Amerikos delegacija konferencijoje turėtų nesutikti su konferencijos pripažinimu Sovietų Sąjungos jėga įvykdytai Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksijai. Mes tikimės, kad konferencija priims principų deklaraciją, kurioje bus ir sienų nepažeidžiamumo principo gerbimas, tačiau mūsų pažiūra šitas (principas) neapims jėga įvykdyto Baltijos valstybių prijungimo pripažinimo. Tuo pačiu, Vakarų delegacijų konferencijoje iniciatyva, principų deklaracija turės specifinius pareiškimus apie galimybę keisti sienas taikingu keliu, apie apsisprendimo teisę ir žmonių teisių gerbimą".

Toliau Andersonas rašo: atstovas Derwinski pareiškė, kad Valstybės Departamentas savo raštu didėle dalimi patenkina jo reikalavimą, nors ateityje jis vėl greičiausiai sieks papildomų detalių. Derwinski manas, kad departamentas nenorėjo aiškiai pasisakyti. Čia esąs toks klausimas, kurio jie norėtų, jei galima, išvengti. Baigdamas savo straipsnį Andersonas sako, kad jis labai vertina šimtų telegramų ir šimtų laiškų, kuriuose jam dėkojama už straipsnius apie Baltijos bylą.

tojai. Dėl tų pabėgėlių nelegalaus atvykimo iš pareigų buvo atleistas aviacijos generolas Richard Baughn, gynybos atašė prie Amerikos ambasados Saigone.

Clark bazėje salės, angarai, sporto patalpos buvo ištuštintos, privežta čiužinių ir pasirengta masiniam pabėgėlių atvykimui. Guamo sala irgi rengiasi priimti iki 25,000 vietnamiečių.

"DOMINO TEORIJA"

Pasisekimai Kambodijoje ir Pietų Vietname padrasino komunizmo jėgas siekti laimėjimų ir kitose Pietryčių Azijos šalyse. Skelbiama apie naujus komunistų grupių puolimus Malaizijoje, Tailandijoje ir net Laose, kur komunistai jau įleisti į koalicinę valdžią. Laoso gynybos ministris Sisouk paskelbė užsienio spaudai, kad apie 15,000 šiaurės Vietnamo kareivių pradėjo pulti vyriausybės pozicijas Laoso pietuose ir rytuose. Tai esąs karo paliaubų susitarimo laužymas.

PREKYBA SU RUSAIS

Praėjusią savaitę Amerikoje lankėsi Džerman Gvišiani, Sovietų Mokslo ir Technikos Valstybinio komiteto pirmininkas, o taip pat premjero Aleksejaus Kosyginio žentas. Jis New York ke pareiškė spaudai, kad nežiūrint prekybos pastatytų kliūčių, Amerika ir Sovietų Sąjunga plečia technikos pasikeitimo susitarimų programą. Per praėjusius trejus metus buvo susitarę dėl 38 gaminių: metalurgijos, che-

NEI TAIKOS, NEI GARBĖS

J. KADAGYS

Visi dar gerai prisimename, kai 1973 m. Amerika pralaimėjusi karą Vietname, o ji pralaimėjo, kaip jau ne kartą esame pabrėžę, tik dėl to, jog kariavo ten taip, kad tik jo nelaimėtu, tai buvęs prez. Nixonas su savo Kissingeriu tada džiaugėsi, kad pagaliau Vietname atsiektą garbingą taiką (Peace with honor). 1973 m. sausio 27 d. Paryžiuje buvo pasirašyta ta, taip vadinama, taikos (teisingiau tik paliaubų) sutartis. Už ją Kissingeris gavo 32 tūkstančių Nobelio taikos premiją, o kita jos pusė buvo paskirta Hanojaus atstovui Le Duc Tho, kuris, reikia pripažinti, pasielgė garbingiau ir tos premijos atsisakė. Mat jis žinojo, kad turėjo žinoti ir ponas Kissingeris, kad jie tos sutarties nesilaikys ir taikos ten nebus, kol tu kraštų jie neužgrobs. Jie pasirašė tą sutartį tik tam, kad leistų Amerikai iš Š. Vietnamo fronto "garbingiau" pasitraukti, o paskui Kambodiją ir P. Vietnamą be didesnio pasipriešinimo ir su žymiai mažesniais nuostoliais užimti, ką jie dabar ir daro.

Jau tada buvo visai aišku, kad 1973 m. Paryžiuje buvo išspėstas Indokinijos likimas — ji atiduota komunistams. Tačiau toje sutartyje Amerika vis tik dar buvo pasižadėjusi ir jai ta teisė Hanojaus buvo suteikta, teikti P. Vietnamui ir Kambodijai karinę pagalbą, papildant kovoje prarastus ar iš apyvartos išimtus ginklus. Deja, kaip dabar matome, Amerikato savo pasižadėjimo neištesėjo. Jos liberalų dominuojamas Kongresas nubalsavo nebeturėti jokios pagalbos P. Vietnamui ir Kambodijai ir ramiausia išsiskirstė Velykų atostogų. Žodžiu, nusiėmė nuo savo sąjungininkų ir įsipareigojimų, kaip tik tuo metu, kai tie veda sunkią ir žūbtinę kovą su Maskvos ir Pekino gerai apginkluotomis "sukilėlių" gaujomis ir reguliaria Š. Vietnamo kariuomene.

Ką gi? Anglosaksų istorija rodo, kad jiems yra įprasta išdavinėti sąjungininkus ir prekiauti svetimomis tautomis. Jie tos tradicijos laikosi ir dabar. Už tai jie šiandien jau ir traukiasi visais frontais ir savo kiaučią, prarasdami ne tik imperijas, kolonijas, garbę ir prestižą, bet ir pasitikiimą viso pasaulio ir savo ištikimų sąjungininkų akyse.

Dail. Petras Bugailiškis - LIETUVOS PEISAŽAS
Dailininkas P. Bugailiškis gyvena Anglijoje ir žada ilgesniams laikui svečiuotis JAV, kur suruoš savo darbų parodą.

mikaly, spalvotos televizijos priimtuvų srityje.

Sovietai, jei jiems tikrai ko reikia, nebijo sumokėti brangesnę kainą, be favoritinės valstybės nuolaidų, kurias Kongresas yra sovietams užblokavęs Gvišiani pareiškė, kad jis dabar veda derybas su šiomis bendrovėmis: Pfizer, Philip, Morris, Reynolds ir Corning Glass.

Jau buvo skelbta, kad Amerika leidžia IBM bendrovei parduoti sovietams 10 kompiuterių. Leninai juk pranašavo, kad "kapitalizmo biznierių patys nusipins virvę pasikarti".

savo karių P. Vietname, tai jų išlaikymui išleisdavusios apie 30 milijonų dolerių ir metus. Tuo tarpu kai Amerika savo karines jėgas atitraukė tai P. Vietnamo vienam milijonui karių išlaikyti skyrė tik 1-ą milijoną dolerių, o pagaliau ir visai tą pagalbą nutraukė.

Kaip matome, prokomunistai ir krautinieji liberalai Amerikos Kongrese savo tikslą pasiekė. Jie pravedė pasiūlymą, kad Indokinijai pagalba būtų nutraukta ir tuo būdu žymiai palengvino komunistų agresoriams tuos kraštus užgrobti. Geresnio pasitarimo tarptautiniam komunizmui kongresas ir negalėjo padaryti. Tai buvo tarsi oficialus kvietimas pagreitintai užimti Kambodiją ir P. Vietnamą, o komunistai tokios progos praleisti ne galėjo. Tie, kurie palaidojo virš 56,000 savo karių P. Vietname ir išleido apie 150 milijonų dolerių jį gindami, dabar patys pagreitino to krašto perdavimą ir komunistų rankas.

Prezidentas Fordas savo š. m. balandžio mėn. 10 d. kalboje ir tautą pareikalavo Kongresą, kad šis skubiai paskirtų P. Vietnamui virš 1 bil. dolerių. Jis daro viską, kad užpultiems padėtų, bet jo rankos surištos. Gi opozicinis Kongresas ir toliau veda pačiai Amerikai pragaištingą ir sąjungininkus atstumęnę (Graikija, Turkija, P. Amerika, o dabar ir Vietnamas su Kambodija) ir Amerikos prestižą griaujančią užsienio politiką.

Charakteringa ir tai, kad kai komunistai viso pasaulio akyse brutaliai laužo tik ką pasirašytą sutartį ir vykdo žiauriai ginkluotą agresiją, griauja miestus, mokyklas, žudo civilinius gyventojus ir mokyklose vaikus, apšaudo patrankomis ir raketomis civilinių pabėgėlių mases, kad sukeltų kraštą dar didesnę paniką, tai laisvas pasaulis tyli lyg žadą praradęs. Jokių oficialių ar viešų protestų Jungtinėse Tautose ar agresiją vykdančiam Š. Vietnamui. Jokių mitingų, kaltinimų ar viešų pasmerkimų. Kodėl? Kur tie visi Kongreso ir visokie kiti taikos "balandžiai", pacifistai, humanistai, tarptautinės teisės gynėjai? Kur ta radikalioji studentija, filmų aktorės, įvairių religijų dvasiškai, buvę prokurorai ir krašto gynimo sekretoriai ir šimtai kitų, kurie tiek daug krodė, dilo ašarų išliejo, triukšmą kėlė, mitingus ruošė, Amerikos vėliavas draskė, kai ši P. Vietnamo laisvę gynė. Ko dėl dabar, kai raudonieji hunai Maskvos ir Pekino apginkluoti moderniausiais ginklais slenka pirmyn viską naikindami ir žudydami, kad greičiau palaužtų gyventojų moralę ir pasipriešinimą visi tie tyli, kaip žiurkės po šluota ir nekelia jokio balso prieš jų idėjos draugų vykdomą terorą ir žudymus? Kodėl šio šimtmečio barbarų visi, kad ir žiauriausi veiksmai ir pati agresija nesmerkiama, o pateisina ma?

Nesunku įsivaizduoti kas būtų, jei būtų priešingai. Jei P. Vietnamas būtų sulaužęs sutartį ir pradėjęs puolimą. Dabar gi visiškai tyla. Tai kur gi elementarus žmoniškumas ir pasaulis?

(Nukelta į 2 psl.)

Vėliausios Žinios

KAMBODIJA ŽLUGO

Praėjusią savaitę komunistų vadovaujamoms Kambodijos sukilėlių jėgoms užėmė krašto sostinę ir pradėjo gaudyti buvusios valdžios veikėjus. Sostinėje gyventojų skaičius patrigubėjo, nes prabėgo tūkstančiai pabėgėlių iš kitų šalies vietovių. Kad tie pabėgėliai neapsunkintų miesto administravimo darbą, komunistų valdžios atstovai tyčia sukėlė paniką, paskelbdami aliarimą, girdi, Phnom Penhą rengiasi pulti buvusios vyriausybės aviacija. Žmonės pradėjo iš miesto bėgti. Šitaip komunistai išsprendė gyventojų maitinimo ir pabėgėlių apgyvendinimo problemas.

Daug buvusių Kambodijos valdžios žmonių pateko į priešo rankas. Amerikoje valstybės sekretorius Henry Kissingeris apgailestavo praėjusį penktadienį, kad Kambodijoje bus daug žmonių kančių. Sakoma, kad tarp komunistų pagautų yra ir buvęs Kambodijos premjeras Boret.

Australijos darbiečių valdžia, kurios svarbiausias uždavinys, atrodo, visur ir visame pataikauti komunistams, pati pirmoji paskelbė pripažinimą komunistų valdžiai Kambodijoje, nors ten ta valdžia dar nepradėjo pareigų. Australijos pavyzdžiu tuoj pasekė ir Pietryčių Azijos Valstybių sąjunga, kurioje yra: Filipinai, Indonezija, Malaizija, Singapuras ir Tailandija.

VIETNAMO PABĖGĖLIAI

P. Vietname padėtis keičiasi taip greitai, kad sunku nustatyti, kas yra "vėliausios žinios". Saigonas gali kirsti dar prieš šias eilutes išspausdinant. Užsienio ambasados degina dokumentus, skelbė užsienio korespon-

dentai praėjusį sekmadienį. Amerika siunčia dar daugiau laivų į P. Vietnamą pakraščius, tačiau ne kovai, bet pasitraukimui. Kongresas neįvykdė prezidento Fordo prašymo duoti P. Vietnamui daugiau lėšų, kad jie galėtų gintis. Lėšos skiriamos tik humaniškiems tikslams ir pabėgėlių išvežimui, amerikiečių, kurių P. Vietname dar buvo apie 6,000, evakuavimui.

Filipinuose esančioje JAV aviacijos Clark bazėje izoliuoti laikomi 250 pabėgėlių iš Saigono, kurie kažkokių būdu atskrido Amerikos karo aviacijos lėktuvais. Jie neturi nei P. Vietnamo, nei Filipinų vizų. Tie vietnamiečiai: moterys, vaikai ir šiek tiek vyrų, buvo amerikiečių Saigone tarnau-

Pavasariui atėjus, pasirūpinkime paukščiams inkilais — "moteliais".

MUMS RAŠO

Ar SLA Reikalingas Paramos?

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizacijos turtas siekia apie 4 milijonus dolerių. Protingai šio kapitalo palūkanas tvarkant, būtų galima daug ką padaryti. Tačiau labai mažai trūpinių iš tų gaunamų % tenka lietuvių bės palaikymui, ar SLA narių gervai.

Kas du metai įvyksta SLA seimai, kurie suėda dideles SLA pinigų sumas. Kitais metais vasarą SLA seimas įvyks Čikagoje, kur gyvena 3 vykdomosios Tarybos narės. Jau ieškoma miesto centre, ar kur kitur prabangaus viešbučio, kur būtų galima prašmatniai SLA seimą atlikti. Čia talkininkauja ir Čikagos apskritys valdyba.

Mano manymu Čikagoje yra net 3 lietuviškos salės, tinkamos SLA seimui: Jaunimo Centras, Tautiniai Namai, kur ir SLA yra įdėjusi 1000 dolerių ir Balio Pakšto svetainė. Vasaros metu, šios visos salės, beveik ne naudojami. Seniau, kai suvažiavo keli šimtai atstovų, reikėdavo ir didesnių patalpų. O dabar delegatų susirenka vos apie 100. Vietoj kelių tūkstančių iš SLA išdoto tektų išleisti vos keli šimtai dolerių ir tie patys pasilikti lietuvių kišenėse. Tiesa, nė prievienos šių salių nėra viešbučio, bet ir čia reikėtų naudoti taupumą. Galima pavesti vienai iš Čikagos veiklesnių SLA kuopų, kad imtųsi iniciaty-

vos ir suregistruotų atvykstančius delegatus, kuriems būtų reikalinga parūpinti nakvynę ir kas iš Čikagos seimų ir brolių, SLA narių, galėtų kelti jų apnakvydinti. Daugelis delegatų Čikagoje turi artimus gimines ar prietelius ir nakvotų pas juos. O kas norėtų prabangios nakvynės, arba kam apmoka SLA išdas, Čikagoje viešbučių ir motelių visada ras ir su visokiais patogumais.

SLA, taip pat ir Katalikų Susivienijimo narių skaičius kasmet mažėja, todėl reikėtų daugiau taupumo, daugiau rūpintis lietuvių ir savais nariais.

Kažkaip SLA atsilikusi nuo Katalikų Susivienijimo. Kai anas savo nariams ėmė mokėti dividendus, SLA dar kelius metus palaukė. Dabar jau Katalikų Susivienijimo nariai, sulaukę 85 metų amžiaus, atleidžiami nuo nario mokesčio, o mūsų SLA dar laukia.

Sunkeliais eina ir mūsų organas Tėvynė. Apskritai, daugeliui vyresnio amžiaus SLA narių Tėvynė yra vienintelis žinių šaltinis, nes kitos periodinės spaudos jie negauna. O dabar, kai iš savaitinio Tėvynės pasidare mėnesiniu laikraščiu, labai nuskrudžiami mūsų garbingi SLA nariai.

Senas SLA narys

Š. m. balandžio 6 d. Marquette Parko parapijos salėje įvyko JAV LB Marquette Parko Apylinkės metinis narių susirinkimas. Čia matosi susirinkimo dalis. Dalyvavo apie 300 registruotų narių.

Nuotrauka M. Nagio

SUVAŽIAVIMAS

JAV R. LB Vidurio Vakarų Apygardos Valdyba rengia JAV R. LB Vidurio Vakarų Apygardos apylinkių ir federacinių principu reorganizuojamos LB pritariančių organizacijų atstovų suvažiavimą. Suvažiavimas įvyks 1975 m. balandžio 27 d. Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Chicago, IL. 60629.

JAV R. LB Vidurio Vakarų Apygardos Valdyba prašo LB apylinkių ir organizacijų atstovus skaitlingai suvažiavime dalyvauti.

SUVAŽIAVIMO DARBOTVARKĖ:

1. 11-12 val. suvažiavimo dalyvių registracija.
2. 12 val. suvažiavimo atidarymas.
3. Invokacija.
4. Mirusių LB narių pagerbimas.
5. Sveikinimai.
6. Prezidiumo ir nominacijų komisijos sudarymas.
7. Suvažiavimo darbotvarkės priėmimas.
8. Pranešimai: a) Apygardos valdybos pirmininko; b) išdininko; c) kontrolės komisijos pirmininko.
9. Diskusijos.
10. Atstovų iš vietų pranešimai, siūlymai Apyg. veiklai suaktyvinti.
11. JAV R. LB Tarybos Prezidiumo Pirmininko Dr. Zenono Danilevičiaus paskaita (Reorganizaciniai darbai ir ateities veiklos gairės).
12. JAV R. LB Vidurio Vakarų Apyg. Valdybos rinkimai.
13. JAV R. LB Vidurio Vakarų Apyg. Kontrolės Komisijos rinkimai.
14. Klausimai ir sumanymai.
15. Suvažiavimo uždarymas. Lietuvos Himnas.
16. 5 val. suvažiavimo atstovų ir svečių banketas Tautiniuose Namuose Andrius Juškevičius, Augustinas Orentas, Pirmininkas Sekretorius

Petrovinas JURJONAS, "Laisvosios Lietuvos" platintojas Australijoje. Gimęs 1911. 8. 7, Kretingos apskr. Vėviržėnų valsč. Savo laiške "L. L." rašo, kad Lietuvoje palikęs žmoną ir tris ištekęsias dukreles, čia yra vienišas, pensininkas ir labai dažnai ilgisi Tėvynės Lietuvos. Prisime na jaunoose dienose išdainuotas dainas, ypatingai "Ten šalėlė daug gražesnė, juoda duona daug gardesnė." Tada ji neatrodė tokia graži kaip šiandieną prisiminimuose. Kad patiesintų tremties dienas, nepailstamai dirba kultūrinį darbą ir kiek išgali, platina "L. L." ir kitą patriotinę spaudą. "Laisvosios Lietuvos" leido vardu jam reiškia pagarba ir padėka. Tėvynė jo asmenybėje grįžus pavyzdys, kad, mylint savo Tėvynę, reikia jai aukotis ir dirbti.

dė ir augino savo uodegą, kurią išau-ginęs galės apjuosti visą sodą, ne tik gražųjį, bet ir kitus mažesnius. Juk velniui ir yra duoda uodega, kad jis ja galėtų šluostyti panosies tiem, kurie nieko nemato. O kai jau viskas bus paruošta, tada jis paleis smarvės kvapą, kad visiškai apsvaigintų visus.

Ir mes jau juntame tą jo smarvę, kuria jis verčia visą gyvenimą dvokiančiu sąslavynu.

EINAM SU...

(Atkelta iš 10 psl.)

ti, okupantui čia, vakaruose, truksta tik organizacijos, kuri pajėgtų sugriauti išeivių kultūrinį ir politinį veikimą, kurios narius būtų galima nuvežti į nebe kursas, bet tiesiog kaip propagar distus, dumti akis savo pavergtiems broliams. Todėl kolaborantai, visoje jiems prieinamojo lietuvių spaudoje niekina mūsų organizacijas, mūsų kultūrinius parengimus, mūsų dailiąją literatūrą. Jie ragina nebelankyti Vasario 16 dienos minėjimų ir net dalina lapelius prie įėjimo į salę. Trumpai sakant, vykdomas p. Railos siūlomas protų ir širdžių perauklėjimas, kad tas plyšys tarp lietuvių būtų kuo didesnis.

Jeigu mes vieningai remsime ALI ir tas organizacijas, kurios kovoja prieš kolaborantus, tai tas plyšys teliks toks, koks jis buvo 1941 metais arba ir visai išnyks.

ZOOLOGIJOS SODE

(Atkelta iš 6 psl.)

mas ant to kamino ir ant savo su-suktos uodegos, pro savo šnerves leido juodus dūmus, kad niekas jo nematyti ir neįtaryti jį darant ką tai. Zoologijos sodo pamatai nuo tų visų patvarkymų pradėjo braskėti. O jo vadovybė, nematydama to didelio velnio sėdinčio ant to kamino ir mažų velniukų, kurie išimaisė į visos sodo valdymo ir auklėjimo sistemos struktis, derinosi prie naujų idėjų. Savo uodegas jie sukišdavo į batus ir suverždavo ziperiais, kad jos neišlystų ir jų niekas nepamatytų juos esant

MOVING

PERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir plius apdraudimas.

2047 W. 67th Place — WA 5-8063

velniais. Ir taip didžiųjų liberalinių idėjų vardan, jie griovė viso gražaus sodo gyvenimą. O didysis velnias nuo Kremiaus aukšto kamino, kur jis šil

Filomena sako:

- KAS NE TA UPO ATEIČIAI, TAS NESIRUOŠIA ŠVIESENIAI IR TINKA-MESNIAI GYVENIMUI.

CHICAGO SAVINGS MOKA ANT PAPRASTŲ KNYGUČIŲ	5.25 %
\$ 1,000 įdėtas vieniems metams	
duos...	6.5 %
\$ 1,000 įdėti 4 metams duos...	7.5 %
\$ 1,000 įdėti 6 metams duos...	7.75 %

Nuošimčiai priskaitomi kas dieną, išmokami kas trys mėnesiai. Kiekvienas taupytojas yra apdraustas iki \$ 40,000 per Federalinės Valdžios Apdraudą F. S. L. I. C.

CHICAGO ★★★★★
savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7575

"RAMUNĖ" DELIKATESŲ KRAUTUVĖ IR RESTORANAS

Čia yra: lietuviškų knygų, gaidų, plokštelių ir kitų lietuviškų kūrinių, kurių kitur vargiai gausite. Prašome įsitikinti. Savininkai: Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas 2547 W. 69th St., Chicago, IL. 60629. Tel. 925-4254

F
r
a
n
k
Z
O
G
A
S

P
r
e
s
i
d
e
n
t

5 1/4% Passbook Savings All accounts compounded daily — good quarterly

7 1/2% 4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

4040 ARCHER AVENUE, Chicago, Illinois, 60632 Tel. 254-4470 (Centras)

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymą ir senų pensijų reikalus visose mūsų apylinkėse. Dehojame Jums tai mums parodyti patikėjimas. Mes norime būti Jums naudingi ir atstoję.

MIDLAND SAVINGS

ir 8929 So. HARLEM AVENUE, Bridgeview, Illinois, 60455 Tel. 598-9400

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION
MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS
Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5 1/4%
Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6 1/2% - 7 1/2%
TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.
Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.
SUPERIOR SKYRIAI Clevelande, Ohio
798 EAST 185th STREET Telephone 481-8552
6712 SUPERIOR AVENUE Telephone 431-2497
13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

BRUNO KEPYKLA
3339 So Litanica Ave.
Chicago, Ill. 60608 Tel. CL 4-6376 Sav. Bruno MACIANSKIS
Čia rasite skaniausiai pagamintą: pyragaičius iš stambių kvietinių miltų, įvairių pyragų, tortų, taip pat naują ragaiši išdaigintų kviečių ir įvairios duonos.
Kas valgo Bruno duoną, Visad žydi kaip aguona!

PHONE VI 7 - 9327
CALIFORNIA SUPER SERVICE
GENERAL REPAIR WORK - ROAD SERVICE
K. E. RINGIS Prop. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO ILLINOIS 60632

APDRAUDŲ AGENTŪRA
NUO 16 IKI 80 METŲ VAIRUOTOJŲ AUTOMOBILIUS PATOGIOMIS MĖNESINĖMIS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOMIS
APDRAUSKITE SAVO TURĄ-INVESTAVIMĄ HOME OWNERS POLICY. IŠRŪPINAME VISUS KITUS APDRAUDIMUS PER TVIRTAS APDRAUDŲ B-VES. SAŽINGAI PATARNAUJAME VISAIS NAMŲ PIRKIMO IR PARDAVIMO REIKALAIS.
JUOZAS BACEVIČIUS
BELL REALTY & BACE INS. AGENCY
6455 So. Kedzie Ave., Chicago, IL. 60629, TEL. PR-8-2234
Valandos kasdien 9-8 val. vak. Šešt. sekm. 9-4 val.

Laisvoji Lietuva

2618 WEST 71 st STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
Tel. 476-3371 ir 839-5531

Second class Postage paid at Chicago, Illinois, Published bi-weekly on Thursdays by Lithuanian Regeneration Association.

Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis. Redaguoja Redakcinė Kolegija: K. Dirks, St. Jakubickas, J. Juodis, J. Miškinis, K. Oželis, A. Rimas, K. Rūkas, V. Semaška, K. Tautkus, J. Virbalis ir P. Žičkus. Įgaliotas leidėjas ir Kolegijos Pirmininkas V. Šimkus.

Įvairių autorių straipsniai skelbiami LAISVOJE LIETUVOJE nevisada reiškia redakcijos ar leidėjo nuomonę. Rankraščiai redakcijoje nesaugomi. Gražinami tik iš anksto susitarus. Prireikus, rankraščius redakcija trumpina ir juos taiso savo nuožiūra.

Redakcija veikia nuo 10 val. ryto iki 5 val. p.p. Ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. ir šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. p.p. Prenumerata metams 8 dol. Atskiras nr. 30 ct.

Subscription per year 8 dol. ,30 ct. per copy.

A. A. Juozas VALIUŠAITIS

"Š. m. balandžio 14 d. Stamford, Conn., po ilgos ir sunkios ligos mirė LAISVOSIOS LIETUVOS išleistų knygų mecenatas, rėmėjas, bičiulis Juozas Valiušaitis. Velionis paliko liudinčius - žmoną Janę, sūnų Vidmantą su šeima J. A. V. ir brolius bei seseris Lietuvoje.

Balandžio 16 d. buvo palaidotas St. John kapinėse, Stamford, Conn.

Mylimas Broli,

Mano brolau, brangus Juozai,
Tavo meilės gilūs bruožai
Pasiliko mano sieloj -
Prisiminti Tave miela.

Tu mus mokei kaip mylėti
Vienas kitą, mamą, tėtį.
Tu palikai testamentą
Darbų gyvų, meilę šventą.

Todėl šiandien garbę duodu
Savo Viešpačiui be žodžių
Ir parpuolęs meldžiu drąsiai
Siųsti Tau Tiesos Dvasią...

(Per atsisveikinimą pasakyti brolio Vinco žodžiai).

Bičiuliui Juozui Valiušaičiui Mirus

Balandžio 14 d. rytą pasiekė mane liūdna žinia: po sunkios ir ilgos ligos, vėžio iškankintas, mirė bičiulis Juozas Valiušaitis.

Sekančios dienos vakare, Stamford, ten, kur buvo įsikūręs ir gyveno Juozas su šeima, įvyko atsisveikinimas su mielu ir visų mėgiamu bičiuliu Juozu. Atsisveikinimo žodį tarė veik visų organizacijų atstovai, jo šeimos draugai ir brolis Vincas, atvykęs iš Lietuvos ir buvęs kartu su Juozu beveik metus laiko, iki paskutinės jo gyvenimo valandos.

Visi Juozą atsisveikino ir prisiminė gerus žodžius, nes jis buvo tikrai taurus lietuvis ir vertas gero ir pavyzdingo tėvynės sūnaus vardo.

Juozas Valiušaitis tėvynės, išsvio dalį pilnai pateisino savo darbu, aukomis Tėvynės laisvinimo kovoje. Mažai buvo organizacijų, kurioms jis neaukojo savo darbą, pinigų ir save.

Bičiulis Juozas Valiušaitis buvo vienas tų Vinco Kudirkos stulpų ant

kurio rėmėsi visa, ne tik, Stamford, mažytis lietuvių kolonijos, kultūrinis gyvenimas, bet jis nemažai prilaikė ir rėmė apylinkės didžiųjų kolonijų kultūrinės institucijas, ypač buvo didelis bičiulis, rėmėjas, gerbėjas ir mecenatas LAISVOSIOS LIETUVOS.

Taip, kad Juozas savo darbais, aukomis ir didžia meile Tėvynei, be abejonės pasistatė sau paminklą, kuris visuomet mums primins koks išties turi būti Bičiulis, vertas tikro Tėvynės sūnaus, vertas garbingų prabočių vardo.

Kartą, man Juozas išsireiškė, kad - mirtis nebaisi tiems į kurių duris ji yra pasibeldus, bet baisi tiems į kurių duris ji dar nepasibeldė.

Šiandien jo ramus, nors skausmo labai iškankintas, veidas nekalbąs, bet, kaip visuomet, besišypsąs, neabejotinai patvirtino ką jis pasako.

Neabejoju, kad jis sutiko Dausų šalyje: savo tėvus, kunigą brolių, šimtus bičiulių, savanorių, miško brolių,

L. A. S. ŽINIOS

L. A. S. Vyr. Valdyba, remdamasi L. A. S. 1 statų 65 paragrafu, sudarė Senių Tarybos rinkimų Komisiją, kurios pirm. yra bičiulis Vyt. Jukubaitis, sekr. J. Skavičius ir narys A. Juozaitis.

Rinkimų reikalu Vyr. Valdybos aplinkraštis bus artimiausiu laiku išsiųstas skyriams.

* * *

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO Kanados Vietininkijos valdybos posėdis įvyko š. m. vasario mėn. 2 d., Toronto Lietuvių Namuose. Į Valdybą buvo kooptuotas LAS narys ir didelis veikėjas Vytautas Keturakis. Pareigomis pasiskirstė sekančiai: Stepas Jakubickas - Vietininkijos pirmininkas, Giliaras Urbonas - pirmininko pavaduotojas, Andrius Usvaltas - pirmininko pavaduotojas, Vytautas Keturakis - sekretorius, Stasys Beržinis - išdėininkas, Gediminas Rugienis, Jonas Vieraitis ir Petras Gabrys - spaudos ir kultūros reikalams valdybos nariai.

Tarp kitų nutarimų buvo nutarta šiais metais, spalio 25 dieną, Toronto Lietuvių Namuose paminėti LAS Kanados Vietininkijos 25 metų veiklos sukaktį.

S. J.

Sėdi iš kairės: Giliaras Urbonas - Vietininkijos pirmininko pavaduotojas ir LAS Toronto skyriaus pirmininkas, Stepas Jakubickas - Vietininkijos pirmininkas (išrinktas suvažiavimo), Andrius Usvaltas - Vietininkijos pirmininko pavaduotojas ir LAS Delhi skyriaus pirmininkas, II-je eilėje stovi iš kairės: savanoris kurėjas Viktoras Štreitas - Vietininkijos Kontrolės Komisijos narys ir pavadavęs Vietininkijos narį Petrą Gabrį, kurio nuotraukoje nėra, Vytautas Keturakis - Vietininkijos sekretorius, Jonas Vieraitis - spaudos ir kultūros reikalams, Gediminas Rugienis - spaudos ir kultūros reikalams ir Stasys Beržinis - Vietininkijos išdėininkas.

L. A. S. VEIKLA TORONTE

L. A. S. Toronto skyriaus iniciatyva š. m. kovo mėn. 22 d. 3 val. p. p. Lietuvių Namuose buvo sušauktas lietuvių susirinkimas mūsų tautinei veiklai padidinti. Ypatingai buvo laukiami atvykstant buvę II-jo pasaulinio karo kariai, pogrindžio kovotojai, policininkai, kovoję su bolševikų partizanais, šauliai bei šaulės, studentai ir jaunimas.

Susirinkimą atidarė L. A. S. Kanados Vietininkijos vicepirmininkas ir Toronto skyriaus pirmininkas Giliaras Urbonas, pakviesdamas sekretoriauti bičiulį Vytautą Keturakį. Po to pirmininkas perskaitė savo kalbą:

" MIELOŠ TAUTIEČĖS, MIELI TAUTIEČIAI, ' kelkite, kelkite, kelkite '.

Šis susirinkimas yra sušauktas LAS Toronto skyriaus ir pavienių asmenų pageidavimu. Jo tikslus bandysime trumpai, bet aiškiai išryškinti ir padaryti atitinkamas išvadas.

Kuriems dar tikrai teberūpi Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymas, aiškiai matome, jog šioje srityje pasiekti rezultatai, ar tai būtų tarptautinėje plotmėje, ar grynai mūsų lietuviškų bendruomenių ribose, yra gerokai menki. Gi pasiteisinimas, jog laikas ir sąlygos neleidžia daugiau ko nors pasiekti, yra visai nepateisinamas ir, kaip toksai, visai nepriimtinas. Tikros šito mūsų politinio bei tautinio nuosmukio priežastys randamos mūsų pačių tarpe.

Pirmiausia ir svarbiausia mes turime prisiminti, kokios priežastys vertė mus pasitraukti iš Lietuvos ir kokiais siekimais mes tuo laiku gyvenome? Mes buvome tikri grynakraujai kovotojai už teisę, už žmogų, už Nepriklausomą Lietuvą. Ir kaip tokiu, mes tapome politiniais išėiviais bei kovotojais. Mūsų idealai buvo, yra ir turi likti nemarūs. Mes neturime ir, svarbiausia, negalime nutylėti to, ką mes pergyvenome, ką mes matėm ir kas gali atsitikti ateityje dar esantiems laisviems kraštams.

Šio meto įvykiai Azijoje ir Europoje, Australijoje, N. Zelandijoje ir, gal būt, JAV pripažinimas Pabaltijo vals tybių užėmimą de jure, mus versta vertčia visomis priemonėmis priešintis. Mes labai nutilome nuo tų nuotaukių, kuriomis gyvename abiejų okupacijų metu. Padėtis negerėja, bet dablogėja. Mūsų laukia nelengva pareigą bei darbas. Žmonių tokiu darbu atlikti, ar jis būtų grynai kultūrinis ir politiniai informacinis, patikėsite ar ne, yra pakankamai. Ir šiandien čia jie būtų buvę su mumis, jei tik būtų galėję. Bet jie yra visu 100% su mumis ir pritaria tam, ką mes čia

dabar kalbame ir ką mes ruošiamės daryti. O darysime vardan nukankintų, žuvusių, ištremtų, likusių pavergtoje Lietuvoje ir dėl mūsų ir jaunos kartos ateities. Gi, vengdami šios pareigos išėivijoje, mes tampame nebe politiniais išėiviais, bet paprastais ekonominiais emigrantais.

Praleisdami pro pirštus visą eilę perspėjančių reiškinių, mes pasiekėm šiuo metu tokį stovį, jog reikia būtinai persiorganizuoti, kaip ir kitos organizacijos, norinčios išlikti ir veikti pagal gyvenamą laiką. Ir jei gu jau veikti, tai visai be nuolaidų ir ryžtingai, kiek leidžia Kanados įstatymai, kurių laisvės mūsų kovai laimėti, mes beveik neišnaudojam. Tokiais pagrindais vadovaudamiesi, mes įgausime pasitikėjimą ir mūsų tylinčioje daugumoje. Ir pradėti reikia tuoj pat, dabar.

Dabar čia neįmanoma leisti į smulkesnį veiklos aptarimą. Visi prašomi stoti į LAS, o smulkesni veiklos planai bus išdėrbi vėliau. Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio tikslas yra, apjungiant, tautinaigalvojančius lietuvių, atstatyti Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Tam tikslui vienas iš pačių svarbiausių darbų - įtraukti visus tuos, kurie, bei kurios, II-jo pasaulinio karo metu reikėsi karo lauke ar pogrindyje. Tokių asmenų, buvusių aktyvių kovotojų, yra labai daug. Nežiūrint to, jog jie rizikavo savo gyvybe ar laisve, šiuo metu jie, galima sakyti, yra visai neįtraukti į laisvinimo darbą. Jų apjungimas būtų nepaįmanomas įnašas mūsų sąjūdžiui. Tą puikiai žino visokio plauko oportunistai ir probolševikinės elementas. Jis visokiais būdais šią didžiulę pajėgą stengiasi nuslopinti. Jau vien tik viešas paskelbimas jų pergyvenimų ir istorinių duomenų būtų kaip alyva į mūsų kovos ugnį, o jaunimui - neįkai nuojama informacija, kuri padėtų jiems išugdyti tautinį išdidumą ir politinį galvojimą. Mes labai mažai turime tokios iš II-jo pasaulinio karo medžiagos, kuri šiuo metu yra ypačingai visiems svarbi. Toliau turėtumėm glaudžiau bendradarbiauti su estais, latviais ir ukrainiečiais. Girdisi, jog JAV mūsų tautiečiai irgi organizuojasi į panašius vienetus. Toliau, reikia neužmiršti mūsų moterų, kurios beveik visai nėra įtrauktos į aktyvią tautinę veiklą. O buvo jos ir tremiamos, ir dirbo pogrindyje ir kartu kovojo su partizanais.

Labai galimas dalykas, kad šis susirinkimas iššauks neigiamos kritikos. Tokiu atveju mes sutinkam polemizuoti su mūsų kritikai tik akis į akį viešajame susirinkime.

Mes tvirtai galime tikėti, kad ir šiuo tamsiu laikotarpiu dar nėra vėlu įnešti savo, kaip žmogaus ir lietuivio įnašą į kovą už Teisę, Laisvą Žmogų ir Nepriklausomą Lietuvą. Ačiū."

Baigęs, pirmininkas kvietė visus pasisakyti dėl jo kalboj pasiūlytos programos tautinei veiklai suaktyvinti. Susirinkusių nuomonės susikristalizavo į tris išvadas: 1. koordinuoti visų norinčių tautiniai veikti organizacijų veikimą; 2. steigti vieną visai naują vienetą; 3. kviesti, norinčius įstoti į L. A. S. narius, o kitus - būti jo rėmėjais. Paskutinis punktas gavo didžiausią (90%) dalyvių pritarimą. Tikri L. A. S.-džio nariai šiame susirinkime sudarė tik vieną trečdali visų dalyvių.

Toliau pirmininkas suminėjo ateities gaires ir veiklos būdus, kaip daugiau pasireikšti tarptautinėje plotmėje. Jų tarpe svarbiausi punktai yra tokie:

a) paremti neužilgo išeinantį laikraštį "Speak Up";
b) Prieškomunistinį Tautų Bloką (A. B. N.);
c) Pasaulio Prieškomunistinę Tautų Lygą;

d) demonstruoti filmas, kviesti pasikaitininkus, platinti ir reklamuoti LAISVOSIOS LIETUVOS leidinius. Be to, artėjant vasarai, siūlo visiems nariams prisiminti tam tikras pareigas o nepalikti tai tik pačiai valdybai.

Reikalui esant, suruošti išpūdingesni Pabaltijo okupacijos ir tremimų minėjimą. Tokie minėjimai pastaruoju metu jau yra pasidarę visai nereikšmingais. Eventualiai tam reikalui galima būtų panaudoti Maskvos "Pravdos" pasmerktą dokumentalinę nuotraukų parodą "Leninizmas be kaukės".

Pirmininkas pabrėžė, jog yra nesvarbu kuriuo keliu siekiama pagrindinio tikslo - Nepriklausomos Lietuvos Valstybės atstatymo, nes kiekvienam žmogui, esant atskiram pasauliui, nėra reikalo priklausyti tai pačiai organizacijai.

Dvi susirinkimo dalyvės įstojo į L. A. S. narių eilę, o kiti, pasekę dabartinę skyriaus veiklą, žadėjo įstoti į L. A. S. vėliau. Daugelis prižadėjo skyriaus veikimą visakeriškai remti.

Šis susirinkimas buvo gana reikšmingas. Jei ne tas pašto streikas, atostogų metas ir siaučiančios ligos bei kit. priežastys, tai dalyvių būtų buvę dar daugiau, o nauda - dar didesnė.

Tikėkimės to sekančiame susirinkime, kuris ten pat įvyks balandžio mėn. 27 d. su įdomia staigmena.

V. Keturakis
Sekretorius

Bičiuliui

JUOZUI VALIUŠAIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame: žmoną JANINĄ, sūnų, marčią, anūkus, brolių VINČĄ ir kitus šeimos narius Lietuvoje ir prašome neliūdėti, nes mirtis nėra visko pabaiga, bet nauja pradžia.

Dail. Jurgis Juodis su šeima

Dail. Jurgis JUODIS

Jau suėjo 4-ri metai nuo bičiulio V. Slėnio mirties

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

A. A.

Vytauto SLĖNIO

Š. m. gegužės mėn. 1 dieną suėjo liūdni keturi metai kai mirė 1971 metais gegužės 1 dieną Montrealyje - Canadoje, pačioje jaunystėje, mūsų mylimas sūnus VYTAUTAS.

Nuliūdę tėvai: Marija ir Leonas Guda i

A. a. Vytautas Jonas SLĖNIS gimė i Kauno Saulės gimnazijos 3-čią klase, 1928 m. lapkričio 24 d. Jis nuo pat jaunų dienų buvo linkęs i mokslą, va, kaip ir daugelis lietuvių, iš 5-tos Todėl, baigęs Jablonskio pradžios mokyklos 6 skyrius, išlaikė egzaminus aplėsdamas savo Tėvynę Lietuvą,

A. A. Žurnalistas Jonas VAIDE LYS mirė š. m. balandžio 20 d. Lietuvoje baigė žurnalistiką Vytauto Didžiojo Universitete. Su šia profesija iki mirties nesiskyrė. Bendradarbiavo lietuvių patriotinėje spaudoje. Ilgesnį laiką dirbo Klaipėdoje leidžiamo laikraščio "Vakarai" administracijoje. Vokietijoje suorganizavo "Žiburius" ir redakcijoje dirbo iki atvykimo i JAV. Čia, kad ir pradžioje dirbdamas fizinį darbą, aktyviai talkininkavo "Laisvojoje Lietuvoje". Vėliau perėjo i "Sandaros" redakciją ir čia iki pat mirties atidavė didžiausią savo duklę kaip žurnalistas.

gražų gimtąjį Kauną ir banguojantį Nemuną, prie kurio daugelį gražių dienų buvo praleidęs. Tačiau gelbėdamasis nuo bolševikiško teroro ir tikėdamas ateityje būti naudingas savo tėvų žemei atsidūrė Vokietijoje, Wiesbaden pabėgėlių stovykloje. Čia, nepalankiose pabėgėlių sąlygose, stengėsi siekti savo pradėtąjį mokslą. Lankė Wiesbadeno ir Kasselio-Mattenbergo lietuvių gimnazijas ir jas baigė 1948 m., gaudamas gimnazijos baigimo atestatą.

Atsiradus galimybei emigruoti i užjūrius, Vytautas 1948 m. liepos mėn. išemigravo i Canadą. Čia jis dirbo elektriko darbą ir vakarais mokėsi Technical School, kurią baigė 1954 m. ir gavo elektriko pažymėjimą. Tačiau Vytautas ir tuom nebuvo pasitenkinęs, mokėsi toliau. 1956 m. Quebec mieste išlaikė kitus egzaminus ir gavo diplomą Corporation of Master Electricians of Quebec ir tais pačiais metais 1956 m. atsidarė savo įmonę vardu V. S. Electric L. T. D., kurioje dirbo su atsidavimu ir pamėgimu. Tačiau jaunystėje išgyventa tremties nedalia, įtemptas mokslas ir Tėvynės sielojimas, pakirto jo jaunas jėgas ir 1971 m. gegužės 1 d. netikėtai mirtis išvertė vieną mūsų ažuolą nuo gimtojo Nemunėlio.

Vytautas buvo gero būdo, draugiškas, teisingas, geros širdies. Jis visuomet ir visur stengėsi padėti i vargą patekusiems.

Greta mokslo Vytautas aktyviai reikėsi ir lietuviškame organizaciniame gyvenime. Dar būdamas Vokietijoje priklausė Lietuvių Skautų Sąjungai, Dainavos Tunto Vyčių drauginiams, dalyvavo sporte, lošdamas krepšinį.

Atvykęs i Montreali, tuoj įsijungė i Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Montreali skyrių. Netikėtai širdies priepuolis Vytautą išgriovė iš organizacinių gretų.

Tėvai, giminės ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio bičiuliai liūdi netekus gero žmogaus, gero lietuvių. Išsėkis ramybėje, mielas Vytautai, kai bus laisva tėviškė, tu vėl būsi prie savo gimtojo Nemunėlio.

S. J.

Bičiuliui

A. A.

Juozui VALIUŠAIČIUI

Stanford, Connecticut, mirus, žmoną JANĘ, sūnų VIDMANTĄ su šeima, brolių VINČĄ, brolio sūnų ALGĮ, ir brolius bei seseris gyvenančius Lietuvoje, ir kitus artimuosius širdingai užjaučiame ir kartu liūdime

LAS Seniūnų Taryba

Mielam Bičiuliui

A. A.

JUOZUI VALIUŠAIČIUI

po sunkios ligos mirus, žmoną JANĘ, sūnų VIDMANTĄ su šeima, brolių VINČĄ, brolius bei seseris gyvenančius Lietuvoje ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LAS Vyr. Valdyba

Bičiuliui, knygų leidimo mecenatui, rėmėjui

A. A.

Juozui VALIUŠAIČIUI

mirus, jo mylimai žmonai JANEI, sūnui VIDMANTUI su šeima, broliui VINCUI ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

LAISVOSIOS LIETUVOS Kolegijos Nariai ir redakcija

Mielam Bičiuliui

A. A.

Juozui VALIUŠAIČIUI

mirus, jo mylimiesiems - žmonai, sūnui su šeima ir giminėms reiškiau nuoširdžią užuojautą.

J. Virbalis

A. A.

Juozui VALIUŠAIČIUI

mirus, žmoną JANĘ, sūnų VIDMANTĄ ir brolius bei seseris gyvenančius Lietuvoje bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Veronika ir Stasys Guda i

Jamaica Estate, N. Y.

Broliui ir svaioniui

A. A.

Mykolui JASUČIUI

mirus, KUNIGUNDAI ir dr. H. ŠILINIAMS reiškiau gilią užuojautą.

J. Virbalis

A. A.

JONUI VAIDELIUI

mirus, jo seseriai ADELEI ir jos vyrui JONUI PODERIAMS ir kitiems giminėms reiškiau nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

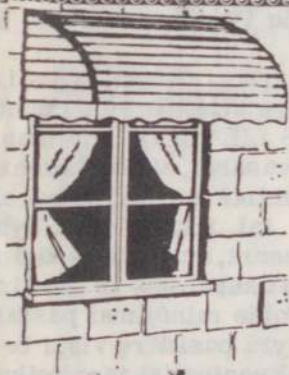
Ona ir Valerijonas Šimkai
Jonas Balčiūnas

CONTINENTAL RESTAURANT

Genovaitė ir Jonas Malioriai

SVEIKAS LIETUVIŠKAS IR AMERIKONIŠKAS
NAME GAMINTAS MAISTAS
Greitas ir mandagus patarnavimas

3139 So. Halsted Str., Chicago, Ill. 60609 . Tel. 842-9559

DURYS - LANGAI

įvairių spalvų ir kainų. Geležies turekliai ir "aluminium siding". Naujaisi baltos emalio ir "stainless steel" žieminiai langai.

ALUMINIJAUS RYNOS (Gutters)

vanden nubėgimui. Nerūdija ir nereikia dažyti. TVOROS - STOGE LIAI įvairių medžiagų ir spalvų.

KOSTAS BUTKUS

TEL. - PR 8 - 2781

A & L INSURANCE AGENCY Income taxes
Real Estate - mortgage loans, 4645 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
60609 . Telef. Nr. 523 - 8775 Notariatas

Aleksas LAURAITIS

SAVININKAS
Turime gyvybės draudimus nerūkantiems pigesnėmis kainomis, ligoninių, nenutraukiamų pajamų, automobilių vairuotojams nuo 16 iki 80 metų, nuo gaisrų ir visus kitus draudimus.

PILDOME INKOMTAKSU blankus

TRYŠ ŠEIMOS GENERACIJOS APTARNAUJA MŪSŲ KLIENTUS!

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

Cordoba 2-Door Hardtop 4030 SOUTH ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE 847-1515
CHICAGO'S OLDEST CHRYSLER-PLYMOUTH DEALER
Selling Chrysler Products Since 1933

FIRESTONE PADANGOS (TIRES)

Neribota garantija iki susidėvėjimo. Ratlankiai (Wheels)

Taip pat atliekamas ratų reguliavimas ir balansavimas (Wheel alignment and balancing). Stabdžiai (Brake service), motoro reguliavimas (tune up), keičiamos dalys, alyva, tepimas ir kiti patarimai.

Country Auto & Tire Service

2423 W. 59th St., Chicago, Illinois, 60629.
Telef. Grovehill 6-7777. Val. kasdien 7 v.r.
- 7 val. vak., šešt. 7 v.r. - 3 v.p.p. Sekmadienį - uždaryta. Kitu laiku pagal susitarimą.

Savininkas Mikas ČESAS

TVERAS - JEWELRY

DEIMANTAI, ŽIEDAI,
LAIKRODŽIAI IR KITOS
BRANGENYBĖS
2646 West 69th St., Chicago,
Ill. 60629, Tel. RE 7-1941

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

Kalba lietuviškai

Naujoje vietoje
2618 West 71st St., Chicago,
Ill. 60629

Tel. 737 - 5149

Tikrina akis. Pritaiko skinius ir
"contact lenses"
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE

AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9800

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

- TEVAS IR SŪNUS -

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS:

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNOS

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, ILL. 974-4430

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-8401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Mirusieji Negrįžta

VINCO YANKAUS NETEKUS

Išvežtas į ligoninę sveikatos patikrinimui, staigiai ir netikėtai pasimirė geras lietuvis, Miami veikėjas, Lietuvių Klubo direktorius, praeitais metais buvęs direktorių pirmininkas Vincas Yankus. Nors turėjo silpną širdį, kuri jau eilę metų plakė įstatyto mechanizmo pagalba, bet mažai tai kreipė dėmesio ir dirbo Lietuvių Klubu naudai iki paskutinių dienų.

Vincas Yankus.

Į Miami atskėlė iš Bostono, kur dirbo įvairiose organizacijose, palikdamas žymiai įmintas lietuviškumo pėdas.

Miami Lietuvių Klubui priklausė nuo 1961 metų. Buvo labai aktyvus Klubu narys, nuolat iškeldamas bei palaikydamas lietuviškumą Klubu reikalus virš kitų. Pats giliausiu įsitikinimų patriotas, tą idėją skleidė visiems. Dirbo ir džiaugėsi, kai Miami Klubas lietuviškėjo. Buvo nepaprastai tolerantas, kiekvieno nuomonę,

kiekvieną žmogų gerbiąs, trokštąs gero sugyvenimo ir gražios lietuviškos Klubu veiklos.

Aktyviai reikėsi ir kitose Miami veikiančiose lietuviškose organizacijose: Sandarų, Susivienijime, Balfė, Alte, visur, kur lietuviški reikalai šaukė.

Kovo 11 d. prisirinko pilna erdvi North Miami Van Orsdel koplyčia atiduoti paskutinę pagarbą velioniui.

Pradžioje buvo atliktos masonų apeigos, vėliau lietuviškos.

Atsisveikinimą pradėjo vietos veikėjas Petras Šilas ir, taręs žodį, drauge su K. Kodatiene, per juos karstą lietuviška vėliava. Sol. A. Dambauskaitė, pritariant vargonams, sugiedojo Ave Maria. Lietuvių Klubu direktorių pirmininkas Paulius Leonas jautriais žodžiais atsisveikino velionį visų Klubu narių vardu. K. Kodatiene paskaitė velioniui skirtos kūrybos ir idėjo į karstą žiupsnį lietuviškos žemėlės. Visi sugiedojome Tautos Himną ir susikaupę praėjome pro velionį paskutiniam atsisveikinimui.

Iškeliauo, išėjo, mielas, brangus ir labai doras lietuvis Vincas Yankus. Išėjo iš kur nebegrįžtama. Dideliam nuliūdime paliko savo žmoną Edviną – dabartinę Lietuvių Klubu pirmininkę ir kitus artimuosius gimines, draugus, Klubu narius.

Velionies pagedavimu buvo pripildyta gėlių. Draugai ir artimieji suaukojo 332, -dol. ir įamžino jį Lietuvių Fonde.

Mirusieji negrįžta, tačiau jų idėjos nemiršta, kaip žmonės. Jos gyvena likusiųjų širdyse, ir ne vienas ir ilgam prisiminsime Vinčą, kaip jis,

Balfi direktorių suvažiavimo dalyviai. Suvažiavimas įvyko š. m. balandžio 12 d. Šv. Juozapo parapijos didžiojoje salėje, Waterbury, Conn. Nuotrauka V. Šimkaus

savęs negailėdamas, dirbo; kaip jis karščiuodavosi, tiesiog degdavo vidų, kai kokie Klubu reikalai lietuviškumą. Nuolat degdamas, kibir kščiudamas, kai ta šviesioji žvakelė

pergreitai užgeso...

Lietuviškumo pavyzdžiu tesviečia jis mums ilgai, ilgai...

Gunda K.

BALFIO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS

Waterbury, balandžio mėn. 12 d. Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo – Balfi direktoriai susirinko tolimame Waterburyje, Conn., aptarti svarbių Balfi veiklos reikalų ir iš klausyti centro valdybos pranešimų.

Suvažiavimą atidarė Waterburio Balfi skyriaus pirmininkas Jonas Brazauskas. Invokaciją sukalbėjo vietos lietuvių parapijos klebonas Jurgis Vilčiauskas. Po mirusiųjų pagerbimo ir JAV ir Lietuvos himnų, suvažiavimo vadovavimą J. Brazauskas

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning – į naujus ir senus namus, vandens šildymo boilerius. Turu ir leidimus dirbti mieste bei užmieste. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago, 60609
Telefonas VI 7-2447

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

ANTANAS VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas. Įvairių atstumų

823 W. 34th PLACE
Chicago, Ill. Tel. FR 6-1882
60608

HOME INSURANCE

Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

LEONARD'S TEXACO SERVICE

TIRES-BATTERIES- GENERAL REPAIRS, TUNE-UPS

Leonardas ERINGIS
6801 West 87th Str.
Oak Lawn, Ill. Tel. 598-9776

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškujame visų rūšių grindis
J. BURNYS, Tel. RE 7-5168

PRANEŠIMAS

TAUPYKITE DABAR

PAS MUS, NE VISI TARNAUTOJAI YRA LIETUVIAI, BET KIEKVIENAM SKYRIUJE GALIMA SUSIKALBėti LIETUVISKAI

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/2% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000 BY F.S.L.I.C.

VELIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI, PRADEJUS NAUJĄ taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos, sąskaiton įdėjus atitinkamą sumą.

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings
Joseph F. Gribauskas, Vedėjas
OFFICE HOURS
Daily 9:00 to 5:00; Monday 9:00 to 8:00
Saturday 9:00 to 1:00; Wed. & Sunday Closed

RECEP TAI

J. & J. PHARMACY

2557 W. 69th Street

Telef. PR 6-4363

Sav. Angela ir Vytenis DIRKIAI

STEEPLES PHARMACY

2434 W. 71st Street

Telef. 737-1112; jei uždaryta, tel. 776-4363.

LYDIA'S HEALTH FOODS

Natūralūs vitaminai-proteinai. Įvairiausios gydymo žolės – arbatos. Dietinis maistas. Vaisių sultys be cukraus. Daržovių aliejai. Stambiai malti įvairūs miltai. Daigintų kviečių ir kitos stambių miltų duonos. Natūrali kosmetika.

Savininkė: **Emilija Dudėnienė**

2439 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Tel. 737-8931

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Eugene PIETKIEWICZ, Pres.

47 & ROCKWELL Str., Chicago, Ill. 60632 Tel. 523-1083

Nemokamai vieta automobiliams

All accounts compounded daily
5 1/2% **Passbook Savings** paid quarterly.

Dividendai mokami Sausio 31, Balandžio 30, Liepos 31 ir Spalio 31.

Taupymo padėtos ir reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio 10-tos dienos pelno dividendų už visą mėnesį.

VALANDOS: Pirmadien, ir ketvirtį 9:00 ryto – 8:00 vak.; Antradien ir penktadienį 9:00 ryto – 8:00 vakaro; Seitadieniais 9:00 ryto – 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

PARAMA

MAISTO IR GĖRIMŲ PARDUOTUVĖ

Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų ir maisto produktų.

Kainos žemos. Atsilankę įsitikinsite.

Sav. JURGIS JANUŠAITIS ir JURGIS MAŽEIKA

2534 West 69th gatvė, Chicago, Illinois 60629 Telefonas 737-3332

PALANGOS restoranas

SVEIKAS LIETUVISKAS IR AMERIKONISKAS

NAMIE GAMINTAS MAISTAS

Greitas ir mandagus patarnavimas. Prašome atsilankyti

Kasdien atidaryta: nuo 7 val. ryto iki 8 val. vak.

Pirmadieniais uždaryta

6918 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60638

GROVEHILL 6-9758

SIMAS KUDIRKA St. Petersburgė

Š. m. kovo 21 d. International aerodrome lietuvių visuomenė nuoširdžiai sutiko Simą Kudirką ir jo šeimą. Moterys buvo pasipuošusios tautiniais rūbais, buvo įteikti raudoni rožių buketai ir gausi minia karštai plojo ir šaukė – Simai! Simai! Simai!

Po to įvyko spaudos ir televizijos konferencija. Sutikimui vadovavo Angelė Karnienė.

Virtinė automobilių, pasipuošusių Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, su šviesomis ir sirenų kaukimu, policijos 3 mašinoms lydim, iš aerodromo nulydėjo Kudirkų šeimą į Jakušų motelį. Tokia iškilminga automašinų procesija sudarė įspūdį, kad čia vyks ta J. A. V. prezidentas ar kuris kitas žymus asmuo. Tai sukėlė lietuviams didelį džiaugsmą ir pasididžiavimą.

Tą pačią dieną 5 val. vakaro, bažnyčioje buvo laikomos šv. Mišios, kuriose dalyvavo visa Kudirkų šeima. O po pamaldų, Lietuvių Katalikų komiteto buvo suruoštos garbingiems svečiams vaišės p. p. Kleivų namuose.

Sekančią dieną Kudirkų šeimą, Algimanto Karnavičiaus lydim, nuvyko apžiūrėti pramogų miestą Disney Land.

Platesnio masto S. Kudirkos ir jo šeimos pagerbimas įvyko kovo 23 d. sekmadienį, Lietuvių Klube per iškilmingus pietus. Čia Kudirkų šeimą pasveikino Klubų pirmininkas inž. Albinas Karnius, o po jo latvių bei

estų atstovai ir Gulfporto meras. Paskutinioji kalbėjo didelė lietuvių bičiulė Marjone Schuck. Ji be to, supažindino Simą Kudirką su Jonu Valausku ir Viktorija Jacobson, kurie yra daug pasidarbę Simo Kudirkos išvadavimo darbe. Pabaigoje buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Romo Kalantos kuopos šauliai įteikė S. Kudirkai dovaną.

Tą pačią dieną Kudirkų šeimą apsilankė J. Valauskų namuose, dalyvavo Jūrų šaulių kuopos išvykoje lai-

vais į vandenyną, o vakare tos kuopos vaišėse.

Kovo 24 d., dalyvaujant lietuvių organizacijų atstovams, St. Petersburgo miesto valdyboj Simas Kudirkas buvo paskelbtas šio miesto garbės piliečiu ir jam įteiktas miesto raktas.

Simas Kudirka ir Jonas Valauskas, Simui su šeima lankantis St. Petersburgė, Fla.

Kovo 25 d. 10 val. ryto televizijos 10-tas kanalas davė 30 minučių lietuvišką programą, kurioje dalyvavo Simas Kudirka, moterų oktetas ir tautinių šokių pynė. Be to, čia buvo lietuviško gitaro parodėlė. Programai vadovavo p. Angelė Karnienė. T. V. programai laiką išrūpino p. Viktorija Jacobson.

Po T. V. programos Lietuvių Klube įvyko atsisveikinimo pietūs. Čia visi žymieji vietos lietuviai veikėjai pasakė savo kalbas. Simas Kudirka gražiai padėkojęs už jo bei šeimos nuosirdų priėmimą, kvietė visus lietuvius į vieningą darbą ir skatino tautiečius demaskuoti melo persunktąjį komunizmą.

J. V.

JAV Konstitucijos tėvai pajėgė sukurti ir išskiepyti šio krašto gyventojams šį didį ir kilnų idealą, teisingumą apšviesta laisvės aureole.

Jeigu palyginamai mažą radikalų grupę pajėgia diktuoti vyriausybei savo išsigimusias užgaidas, peršasi klausimas ką daro ir ką galvoja toji dauguma piliečių arba "tylioji dauguma"? Ši dauguma paprastai mėgsta išsireikšti, jog JAV savo kilniuoju pradū bei patriotiškumu, niekad nesusilaiks šitokių tragedijų kaip susilaukė kai kurie Europos kraštai. Nejaugi tuo tikima? Ir jeigu ši tylioji dauguma drįsta kalbėti apie amerikoniškas didžiasias savybes bei vertybes, galima būtų paklausti kodėl ji nepajėgė perduoti šiuos kilnius idealus savo jaunajai kartai. Arba, nejaugi staiga tas visas kilnumas sugriuvo, viskas staiga pasikeitė ir dabar buvo ieškoma atpirkimo ožių Wategate, je bei kitur?

Belieka, atrodo, tik dvi išvados: ne viskas buvo ir yra idealu esamoje santvarkoje, arba futbolo, beisbolo ir komikų užmigdyta tylioji dauguma nustojo budėjus ir vadovaujančiuose sluoksniuose bei užkulisiuose atsirado trečios rūšies neišsėjęs plauko politikieriai.

Jeigu radikalai Nixon'o perijodą vadina baisiuoju, tai kaip pavadinti juos pačius, kurie ėda, lyg tas grybas šio krašto pamatus ir tarnauja JAV priešams?

Atrodo, jog tinkamiausiai būtų pavadinti juos išsigimėliais.

Vyt. S.

Zoologijos Sode

(Visai rimtai)

P. ŽIČKUS

Viename iš didžiųjų zoologijos sodų buvo beveik visos rūšys gyvulių ir paukščių. Buvo net ir akvariumas pilnas žuvų. Viso pasaulio akys buvo nukreiptos į tą sodą. Buvo ir kitas zoologijos sodas, bet jis buvo uždaras. Niekas tikrai nežinojokas jame vyksta. Jeigu kas ir buvo įleidžiamas į jį, tai be atskiros leidimo vistiek negalėjo laisvai vaikščioti po tą sodą. O lankantis ir su leidimu nematomi palydovai lydėjo lipdami ant kulnų. Buvo ir daugiau zoologijos sodų, bet niekas į juos nekreipė dėmesio.

Zoologijos sodas į kurį kryo visų akys, buvo labai liberališkas. Visi sodo gyventojai tvarkėsi kaip vien patiko, tik turėjo prisilaikyti tam sodo nustatytos konstitucijos dėsnių. Ties gyventojai turėjo savo prezidentą, kongresą, teismus, tvarkos palaikytojus – policiją. Turėjo ir savo žiniatarnybą.

Gana ilgą laiką tas sodas buvo pavyzdžių laisvės ir teisingumo, o ir iš kitų sodų ieškoti prieglaudos dėl persekiojimo raskdavo prieglobstį jame. Tiesa, ir čia etipresnėji išnaudodavo silpnesnius ir naujai atvykusius, bet vis tiek visi galėjo gerai ir laisvai gyventi.

Kaip ir mūsų gyvenime, taip ir tame sode atsirado nauji vėjai. Jaunieji pradėjo bruzdėti prieš vyresnius, jie pradėjo griauti sodo institucijas, deginti pastatus. Pradėjo reikauti bendrų mokyklų drambliams ir asilams, beždžionėms ir tigram bei pa-

našiai, žinių tarnyba nerėsi iš kailio kad tik daugiau nesantaikos įnešus, nes toks jau tos žinių tarnybos buvo paprotys. Jie darė sensacijas ir jas skelbė. Jie jas sukurdavo ir perduodavo. Net ir sodo kongrese atsirado tokių, kurie pasinėšė pakeisti visą sodo gyvenimą. Visagalingi teisėjai išėjo lenktynių su prezidentu, su kongresu ir savo tarpe, kuris daugiau padarys žalos. Teisėjai darė nutarimus, kad reikia suporuoti dramblius su asilais, žirafas su beždžionėmis, kates su vėžliais, kupranugarius su stinomis. Jie skelbė, kad tai konstitucijoje numatytas vyksmas, kad jis atneš naują ir geresnę zoologijos sodo generaciją. Arklys su asilu patys be jokios prievartos ar įsakymo susiporavo. Tačiau dramblys griežtai atsiskė porotis su asilu. Jis kategoriškai pareiškė, kad jokio poravimosi. Jis galis draugiškai sugyventi su visais sodo gyventojais, bet jokio svetimo suporavimo. Beždžionė bandė užsukti ant žirafos sprando, bet tas jai nepasisekė. Žirafa dar išdžiū pakėlė galvą ir lėtai žingsniais žingsniavo. Beždžionė maišėsi tarp žirafos kojų, bet nepajėgė net pažiūrėti į jos akis. Vėžlys išlindo iš po šakų ir dairėsi surasti savo partnerį katina. Juk tokia buvo visagalingio teisėjo valia. Katinas, pamatęs sujudėjusias šakas, šoko ir griebė vėžliu už nugaros. Jo dantys atsimušė į kieta vėžlio apdangalą ir tada katinas pats išigandęs pabėgo. O žinių tarnyba vis pirso tą naują reformą, kaltindama visus tuos, kurie nenorėjo poruotis su kita gimine.

Po tokio teisėjo įsakymo zoologijos sode atsirado trintis. Seniau ten ra-

niausiai mosikavo savo ilgą nosimi dramblys, o ant jo nugaros tupėjo paukšteliai ir net voveraitė užšokdavo ant jo. Jis visai nekreipė dėmesio. Po šio teisėjo įsakymo, kai tik paukštelis bandė nultipti ant jo nugaros, dramblys purtėsi. O dar baisiau, jeigu voveraitė nuo medžio šakos žiūrėjo į dramblių. Tada dramblys maudomasis dumdavo tolyn įtardamas, kad tai gal teisėjo jam paskirta gyvenimo draugė ar draugas. Žiūrint, kokios lyties buvo dramblys. Net ir pelytė nesidėdavosi nuo kupranugario, kad tai gali būti jos vyras ar žmona. Irgi pagal lytį.

Šis zoologijos sodas, po tokių įstatymo išaiškinimų ir teisėjų sprendimų virto vienu iš baisiausių neapykantos, nepasitikėjimo ir įtarimų lydu. Visi statė keteras, šnairavo vienas į kitą ir degė kerštu kitam. Kas praieityje per šimtus metų buvo sukūta ir vadinama laisvės ir pasitikėjimo simboliais, dabar virto išniekinimu, išprievartavimu. Dabar buvo atimami vaikai iš tėvų ir vežami, kur teisėjas norėjo juos vežioti. Jie buvo virte teisėjo nuosavybė. Teisėjai sakė, kad tai jų geresniam išsilavinimui, bet ten nebebuvo jokio išsilavinimo, o tik muštinės, sužalojimai. Taip buvo kuriama nauja utopinė idėja.

Bet tai nebuvo pripuolamas ar natūralus gyvenimo vyksmas, tai buvo raudonojo velnio, sėdinčio ant Kremliu rūmų kamino, gerai suplanuotas darbas. Matydamas tą sukeliantą neapykantą vieni kitiems, ir kaip vieni kitus norėjo paversti ir paversti savo tarnais, jis džiaugėsi. Jis sėdėda

(Nukelta į II psl.)

RADIKALAI IR TYLIOJI DAUGUMA

Šiandieną, praėjus Wategate karnavalui, radikalų rašėjų yra nukaltas ir naudojamas savotiškas matas buvusio prez. Nixon'o sąskaiton. Atseit, jeigu norima pabrėžti arba palyginti ką nors baisaus – būtina pabrėžti, jog "tai kvepia Nixon'iniu laikotarpiu" arba "tik Nixon'as galėjo taip padaryti". Sunku skaitančiajam suprasti kas tokio baisaus buvo padaryta Nixon'o laikotarpyje, ko nebuvo daroma ir prieš Nixon'o laikus.

Jeigu būtų bandoma knistis kiekvieno buvusio prezidento užkulisiuose, galima būtų drąsiai tvirtinti, jog tik retas iš jų išvengtų Nixon'o likimo.

Paimkime pvz. prezidento Johnson'o laikotarpį ir taip vadinamą Bakerio skandalą. Į šį nemalonų epizodą buvo įvelta ir keliolika senatorių. Tyrinai pasiekė Baltuosius Rūmus ir staiga... viskas nutilo. Įdomu kodėl radikalai, liberalai ir demokratai nesikniso pačioje viršūnėje? Kodėl niekas nereikalavo pateisinamų

dokumentų surinktoms sumoms šio prezidento rinkimų vajui?

Kodėl buvo nenuteistas išdavikas Elsberg'as, kuris pavogęs slaptus Pentagon'o dokumentus perdavė juos rusų konsulatui Vašingtone?

Greitomis verčiant istorijos puslapius būtina sustoti prie Roosevelt'o laikų ir jo dešimtosios rankos, H. Hopkins. Ar ne su Roosevelt'o palaiminimu buvo leidžiama rusams "išvogti" Manhattan Project (atominės bombos planus) bei siunčiant uranių Rusijon, atominės bombos gamybai. Kas gi neprisimena ponios Roosevelt simpatijas raudoniesiems pokario metai (kada tuo pačiu metu okup. Lietuvoje buvo kariami partizanai ir tremiami lietuviai)?

Galima būtų atrasti daug nusikaltimų šio krašto vadovaujančių žmonių tarpe, bet, kažkodėl, tas buvo priimta kaip dalis leidžiamų kombinacijų arba "šuo ėda šunį" taisyklė, abiejų partijų rungtynėse.

Tai gi ir kyla klausimas ar tikrai

peršama "paminklinių" akmenų manija. Mat, beveik nieko nekai nuoja, o lauko akmenų, kad ir didesnių, Lietuvoje, atrodo, yra dar likę užtenkamai...

Knygoje "Lietuvos Pilys", kurioje sukaupta daug vertingos istorinės bei tyrinėjimų medžiagos, taip apibūdintas Aukštutinės pilies atstatymo darbas: "...Be to, tuo pačiu metu konservuotos pilies rūmų sienos bei dviejų bokštų (pietinio ir šiaurinio) liekanos... Pastatytas paminklinis akmuo Žalgirio mūšio sukakčiai įamžinti..."

"Konservavimas" ir paminkliniai akmenys ant Gedimino kalno ir aikštės – apačioje... tai viskas, kas lietuviams sovietinių rusų šovinizmą buvo leista. Jei toji rusiška šovinistinė linija bus ilgiau tęsiama – greitai mes visoje Lietuvoje turėsime ne atstatytus senovinius pastatus, bet krūvą lauko akmenų su lietuviškais ir "graždankniais" užrašais.

Lietuviams okupuotoje Lietuvoje reikėtų pasekti pačių rusų pavyzdžiu – Rusijoje istoriniai pastatai atstatomi ne vien tik tiktai valstybės lėšomis, bet ir visuomenės aukomis. Lietuviai turėtų sudaryti senovės paminklų restauravimo fondą ir tuo būdu bandyti tęsti pradėtąjį darbą. Galima, kad sovietinis okupantas ir ši bandymą užblokuotų... Rusams ne tiktai kad Lietuvos istoriniai paminklai nerūpi, bet jie, atvirai sakant, bijosi jų atgimimo, nes kartu su senovinių bokštų sienomis aukštyn kiltų ir lietuvių Tautos dvasia!

Visi išlikę senovės paminklai yra lietuvių tautos istorinis turtas ir neįkainojama brangenybė. Jie turi būti apsaugoti ir išsaugoti atečiai. Gi jų išsaugojimas galimas tiktais su restauracijos pagalba! Užkonservavimas yra tik laikinas dalykas. Kada nors, kai Lietuva vėl bus tikrai Laisva ir kai jos "neglobos" jokie "didieji" ar "kitokie" "broliai", lietuviai mylėdami ir gerbdami savo protėvių palikimą, atstatys daugelį senovės paminklų pastatų.

Būsimoje Laisvoje Lietuvoje prie jų atstatymo prisidėtų visa tauta, ypač jaunimas, Lietuvoje jaunimas nebūtų paliktas vien "good-time" gaudymui, bet jo jėgos nukreiptos į naudingus visai tautai darbus! Suorganizuotos savanoriškos jaunimo darbo – talkos grupės su entuziazmu dirbtų prie senovės paminklų atstatymo!

Jaunimo darbu ir rekonstrukcijos specialistų žinojimu išskirtų senoviniai bokštai ir Lietuvos miestuose žila praeitis būtų

Lietuvos Istorijos Paminklai 10 Ir Rusiškas Šovinizmas

Marijus BLYNAS

Galėtų? Net ir norėjo, bet "didieji broliai" rusai sustabdė ir prilaiko net iki šiolei. Net toks kultūros paminklų apsaugos įstaigos vedėjas, atstovaujamas rusiškąją valdžią yra pareiškęs, kad jis nepritaria "nebeesantių paminklų atstatymui..." Aiški rusiška mintis! Rusai nepritaria nei vieno Lietuvos senovės paminklo restauravimui. Todėl iki šiol nei vienas nėra pilnai atstatytas, netgi dar tebeegzistuojantis! Kauno gynybinio bokšto atstatymas tėra vienintelė išimtis – matyti spėjo tą padaryti prieš rusams pradėjus vykdyti Lietuvos senovės paminklų atstatymo draudimo liniją. Vietoje tikrojo senovės pastatų restauravimo, Lietuvoje jau kuris laikas reiškiasi rusų

Vilnius 17 amžiaus pradžioje. Matosi: gynybinė miesto siena, Katedra, varpinės bokštas, Žemutinės pilies rūmai, Aukštutinė pilis. (T. Makovskio raizūnys. –Panoraminis Vilniaus vaizdo detalė).

Vilniaus Žemutinės pilies kunigaikščių rūmai 18 amžiaus pabaigoje. Cariniai rusų okupantai juos nugriovė (1799 metais), kartu su visais kitais Žemutinės pilies išlikusiais pastatais. (19 amž. pradžioje!). Rossi piešinys.

vėl gyva sana naujųjų laikų modernizmo. Lietuvių tauta semtis sau jėgų iš senovės ir kartu drąsiai žvilgsniu žiūrėti į ateitį.

P a b a i g a

Pagrindiniai šaltiniai:

Lietuvos Pilys, Vilnius 1971 m. (– pilių matavimo –tyrinėjimo duomenys, planeliai).

M. Lowmianska. Wilno Przed Najazdem Moskiewskim 1655 r. Išl. 1929 m. (Vilnius Prieš Maskvos Užpuolimą 1655 m.). Vilniaus Miesto Istorija, Vilnius 1968 m.

L. Žytkowicz. Žiūr. jo studijos vertimą su papildymais: "Laisvoji Lietuva" 1974 m. Nr. 2 – "Ginamųjų Vilniaus Miesto Sienų Nugriovimas".

Ar. Medonis, Trakai, 1957, 1960 m.

Vilnius, išl. 1956 m. Vilniuje.

Kaunas, 1960 m., Kauno Albumas, 1968 m.

Kaunas, 1968 m. Kaunas, 1973 m. (Išl. Lietuvoje).

Vilniaus Požemiuose, Vilnius 1960 m. ir

kiti smulkesni istorijos – kraštyros leidiniai bei straipsniai laikraščiuose.

M. B.

Šiapus ir anapus

EPIGRAMOMIS TAISO PAŠLIJUSĮ BUITINĮ GYVENIMĄ

K. ŪKANA

Rusijos bolševikai, per 1917 m. revoliuciją, visai sugriovė šalies ekonominį gyvenimą ir rusų tautą privėdė prie visuotinio bado. Jie aiškina, kad tai Pirmojo pasaulinio karo padariniai, bet tai ne tiesa. Tas pat atsitinka ir rusų užimtuose ir komunistų pavergtuose kraštuose.

Nepriklausomybės laikais Lietuvoje buvo sotus ir ramus gyvenimas. Laisvė ir stipri valiuta visiems laido vo sotesnį duonos kėsnį ir neblogą buitinį gyvenimą.

1940 m. atėję bolševikai ir pas mus viską pagrindinai sujaukė, viską nacionalizuodami, net ir sunkiai sutauptus dirbančiųjų pinigų bankuose. Iš sandėlių ir krautuvų visos gėrybės išplaukė ir "viskuo pertekusių" sovietinė Rusiją.

Rusijos bolševikų pramintais keiliais seka ir kitų kraštų komunistų partijos. Komunistai, trumpai pašeimininkavę Čilėje, šalį privėdė prie ūkinės suirutės. Jei ne sėkmingas Čilės patriotų perversmas, tai čiliečiai jau seniai badmiriautų, kaip skursta sočiai gyvenę kubiečiai.

Panašiai atsitiks ir su Portugalija, jei nebus sudrausti vietiniai komunistai, kurie pinigus ir patarimus gauna iš Sovietų Sąjungos, nes pastaroji neatsisako užvaldyti pasaulį ir žingsnis po žingsnio plečia savo hegemoniją. Ir taip atsitinka dėl laisvojo pasaulio žlibumo.

Bolševikai įrodinėja, kad jie eina išvaduoti darbininkijos iš fabrikančių vergijos, žemdirbių – iš buočių išnaudojimo, o smulkiųjų amatininkų iš skurdo. Tačiau išeina atvirkščiai. Sovietijoje valstybiniai fabriakai darbininkus menkai atlygina, nemoka viršvalandžių, užkrauna didžiausias išdirbio normas ir dar verčia lenktyniauti. Žemdirbiai pririšti prie žemės ir kolchozuose ir valstybiniuose ūkiuose įvesta tikra baudžiava, nes jie negali laisvai keisti savo darbo vietos. Visi smulkieji amatininkai suvaryti į įvairios paskirties arteles ir išlaisvinti iš "skurdo".

Pavergtoje Lietuvoje visi kurpia, siuvėjai, staliai, kirpėjai, laikrodininkai, skalbėjos, kailiadirbiai ir kiti amatininkai suvaryti į arteles. Namie dirbti griežtai draudžiama. Net ir klumpės išskaptavimas laikomas nusikaltimu ir jų meistras smarkiai baudžiamas. Artelių darbininkai atlyginimus gauna iš artelės kasos, kuri iš kliejų ima už patarnavimus nustatytas kainas, o darbininkams už atliktą darbą išmoka tik penktadalį palmtos sumos. Toks amatininko išnaudojimas verčia jį kombinuoti, slaptai dirbti namuose, ar sukčiauti darbovietėje, nes iš gaunamo atlyginimo negali pragyventi.

Visuose bolševikų valdomuose kraštuose, taip pat ir okupuotoje Lietuvoje, labai pašlijęs buitinis žmonių aptarnavimas. Krautuvėse kasdieninių prekių visada trūksta, todėl prie krau-

tuvų susidaro ilgiausios eilės. Artelėse lėtas ir nesąžiningas patarnavimas. Be kyšio ir čia menkai ką telaimėsi.

Kad tai tikra teisybė, užtenka tik pasižvalgyti pavergtos Lietuvos spaudoje. Laikraščiai pilni pabarimų, išpėjimų, grasinimų ir net pašiepimų. Ten dažnai užtinkamos kandžios epigramos.

Va L. Vainikonis rašo:

"Kvitas

Vėl sugedo laikrodėlis,
Tris kartus taisyt nešiau.
Dabar eina kaip pašėlęs,
Nes aš kvito neprašiau."

O A. Buivydaite jam tūravoja:

"Netepsi – nevažiuosi

Baldų trejus metus ieškojo –
Vilniuj, Klaipėdoj, Rygoj.
Rado – šimtą kai paklojo –
Parduotuvėje savo j."

Tai kas čia dabar kaltas? Artelė ar darbininkas? Laikrodininkui irgi reikia gyventi. Atlyginimas menkas, tai pagal jį ir darbas. Kas kita kai klientas nepaprašo kvito. Meistras dabar žino, kad dirba sau.

Reikia gyventi sandėlininkams ir prekių pardavėjams, nes valgyti ir apsigyventi visiems reikia. Eilėraščiais bolševikai reikalų nesutvarkys.

Rusai mėgėjai nugerti. Tą paprotį jie atnešė ir užimtuosiuose kraštuose. Ekskursantai pasakoja, kad anapus gerokai nugaria. Ir ką veiks žmonės negėrę? Laisvės prosvaiščių nesimato, pinigų nepatikimas, nes niekas nežino kada jis bus vėl keičiamas naujais rubliais, tai taupyti neapsimoka. O pagundų visur pilna, nes svaigalai pardavinėjami visose maistokrautuvėse, valgyklose, restoranuose, kavinėse ir pakelese užkeigose. Taigi susigundyti ir "kirminą užmušt" esama kur.

Tas pats Vainikonis apie išgėrimu eiliuoja:

"Gėrė vyrai

Gėrė vyrai ir vėl gers,
Kol mašinos apsisvers,
Kai mašinos apsisvers,
Vyrai tada nebegers."

"Sėkmingas startas

Prieš išvykdamas kelionėn,
Jis padaugino lašų.
Ir iš kiemo išbėdėjo
Mašina su garažu."

Abejotina, ar epigramos pataisys rusų pavergtos Lietuvos žmonių gyvenimą. Žmonės nekalti, bet kalba sovietinė tvarka, gal geriau pasakius – netvarka.

Epigramomis reikia plakti ne vergaujančią liaudį, bet kompartiją, jos aparatus ir komunistinę diktatūrą, sujaukusią žmonių buitį. Bet kas gi drįs?

Smerkiami Kissingerio Kėslai

LAISVOSIOS LIETUVOS bendradarbis Jonas Valauskas, gyv. St. Petersburg, Fla., atsiuntė mums vieno Floridos laikraščio iškarpą apie Baltijos kraštų aneksavimo bylą.

Vienas laikraščio skaitytojas yra patiekęs laikraščiu tokį klausimą: "Ar tikrai prezidentas Fordas ketina išduoti Baltijos valstybių žmonių Laisvės viltis, įteisinant Sovietų Rusijos okupaciją Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje?"

Tas amerikiečių laikraštis savo atsakymą skyriuje ("Right Answer") gana teisingai nušvietė Baltijos valstybių nepriklausomybės sužlugdymo skaudžią istoriją. Čia paduodame skaitytojams pilną šios žinutės vertimą.

L. L. Red.

"Esama žinių, kad prezidentas Gerald Fordas yra spaudžiamas (being urged) nutraukti šio krašto baltų ir rusų ryšius ir pripažinti 1940 metais Sovietų smurto keliu įvykdytą Lietuvos, Latvijos ir Estijos nelėgalią aneksiją (absorption)."

Jau tuoj po I-o pasaulinio karo Sovietai mėgino šiuos kraštus aneksuoti. 1918 metais "Izvestija" paskelbė: Estija, Latvija ir Lietuva yra ant kelio iš Rusijos į Vakarų Europą ir todėl jos yra kliūtis mūsų revoliucijoms. Ši skiriamoji siena turi būti

sunaikinta."

Tačiau naujai įsikūrusios Baltijos valstybės sugebėjo atremti bolševikų agresiją ir iškovoti savo nepriklausomybę. Vėlesniais metais visos trys tautos pasirašė su Sovietais nepuolimo sutartis. Deja, sutartys Sovietams yra toks dalykas (bargain), kuri gali būti sulaužyta, kai tik ateina patogi progą.

1939 metais, kai Hitleris ir Stalinas pasidalino Lenkiją ir pradėjo II pasaulinį karą, Stalinas skubiai išbrovė į Baltijos valstybes ir pradėjo šių tautų genocido periodą, kuris tębėsi iki šios dienos. Istoriškai, A. Rumpeters savo knygoje "Sovietų Agresija prieš Baltijos Valstybes" (latvių išleista 1974 m., New Yorke) konstatuoja, kad Sovietų įvykdyta Baltijos kraštų okupacija ryškiai pažeidžia Atlanto sutartį (Charter), Jaltos Deklaraciją ir Jungtinių Tautų Sutarties pagrindinius nuostatus. Bet Brežnevas visai neketina leisti okupuotiems kraštams patiems apsispręsti."

"Taigi mūsų šaliai komunizmo mylėtojais (lovers) nori Sovietų agresiją legalizuoti. Kaip Bill Anderson "Chicago Tribune" praneša H. Kissingerio Valstybės Departamentas ir Tautos Saugumo Taryba yra labai linkę legalizuoti Sovietų aneksiją

Sydney apylinkės veikėjas ir žinomas lietuviškos spaudos platintojas Australijoje, Povilas Alekna, apdovanotas skautų rėmėjo ordinu, kurį jam buvo įteikęs skautų vadas Australijoje A. Jakštas. Nuotraukoje "Aušros" tūtininkas B. Barkus sveikina Povilą ir kartu dėkoja už 1000 dol. auką. Nuotrauka V. Vilkaičio

BALFo Direktorių Suvažiavimas

(Atkelta iš 5 psl.)

važiavimas, įvykęs Waterburyje, bus įnašas BALFo veiklos pagyvinimui rytiniame pakraštyje. Nors dauguma direktorių yra Chicagoje ir jie gali lengvai nuspręsti, kad suvažiavimai irgi būtų Chicagoje, tačiau buvo parodytas didesnis dėmesys BALFo organizacijai, nei patogumui.

Oficialioji dalis baigta kun. Stasio Šantaro sukalbėta malda.

Suvažiavimą globojo BALFo Waterbury skryniaus ilgametis pirmininkas J. Brazauskas. Visos kitos organizacijos parodė didelį dėmesį ir pagerbė BALFo suvažiavimą jame dalyvaudamos. Darbščiosios moterys parengė labai sočius ir skanūs pietus, kuriuose dalyvavo virš 40 asmenų. Dr. Petras Vileišis aprūpino vynu ir kitais gėrimais. Vakare suvažiavimas baigtas viename iš naujųjų restoranų, kuriame dalyvavo visų organizacijų atstovai ir gausus būrys svečių.

Suvažiavimo dalyviai atvykę iš kitur ilgai prisimins waterburiečių globą ir parodytą nuoširdumą.

J. A l k s n ė

sambūvio ("detente") tarp galingųjų valstybių naudai."

"Jei tai įvyktų, tai būtų dar viena laisvės reikalo išdavystė ("betrayal") ko Kissingerio doktrina ir siekia."

KALEIDOSKOPAS

GEČYS IŠARDĖ KONFERENCIJĄ

Kada Čikaga pirmą kartą rengėsi sutikti Amerikon atvykusią Kudirkų šeimą, Altos vadovybė nutarė įtraukti į tą sutikimą ir Bendruomenės vadus. Čia dr. K. Bobelis ir kiti altininkai parodė tikrai gražų gestą ir supratimą, kad su daugiau rankų galima atlikti daugiau darbų. Sukviestame pasitarime paaiškėjo, kad būtų naudinga į bendrą sutikimo komitetą įsileisti ir kitas centrines organizacijas: BALfą ir Lietuvių Fondą. Pasitarime dalyvavęs PLB vad. Bronius Nainys tada pasakė: "BALfo išileidimui aš nepritarau, nepritariu ir nepritarsiu". Tai, žinoma, praeję dalykai, BALfas buvo priimtas, Lietuvių Fondas irgi, visi gražiai dirbo Kudirkas gražiai priėmė ir reikalas tuo pasibaigė. Dabar tas pats "nepritarisui" pasirodė ir veiksnų konferencijoje. Joje, iš rūpesčių ir susikrėtimų susirgęs, p. Nainys nedalyvavo. Konferencijoje Čičinsko vaidmenį suvaidino A. Gečys, "veto vėliniškai užrikęs".

Konferencija įvyko Čikagoje balandžio 12-13 dienomis, tačiau jau anksčiau buvo aišku, kad susitarti nepavyks. Kodėl? Štai, skaitome Bendruomenės Amerikoje leidžiamą biuletinį, "Pasaulio Lietuvį", kuris šalia politikavimo duoda ir šiek tiek senų žinių apie Bendruomenės veiklą. Jau kovo mėnesio numeryje paskelbtas p. Nainio straipsnis "Gal galima dirbti ir nesutarus?" Konstatavęs, kad rietis yra lietuvių tautinis bruožas, jis paskelbė, kad Bendruomenės vadovybė niekad nesutiks būti paklusni Vlikui. Priešingai, ji norėtų, kad veiksniai atsiskaitytų savo teisių ir viršūninkų. Jis siūlo "tą susitarimo idėją kuriam laikui atidėti"...

Gavęs iš savo vyriausio vado tokias instrukcijas, A. Gečys kitaip ir negalėjo pasielgti, kaip tik išskolioti dr. K. Bobelį ir išvažiuoti namo.

Todėl, atrodo, ateityje lietuviai pagal Nainio receptą "dirbs pagal savo darbštumą ir sugebėjimus", nes esą "geriau atskirai dirbti, negu bendrai pešti".

Jei Bendruomenė jau kovo mėnesį taip nutarė elgtis, tai kurių galų dar ta balandžio 12-tos konferencija? Ko čia eikvoti lėšas kelionėms? Ko varginti spaudos žmones su pakvietimais į konferenciją?

Man rodos, kad būtų geriausia, kad ta iš "Rezoliucininkų komiteto" likusi žmonių grupelė sueitų kaip nors į Altą ir į Vliką ir iš ten politikuotų ir vaduotų, o Bendruomenės neskaldytų ir neprimestų jai politikos darbų, kuriems ji nei savo struktūra nei charakteriu netinka. Juk ir aklas šiandien mato, kad visas Bendruomenės suskilimas kilo tik iš to "valiukininkų" pasinešimo į politiką.

GAL GI NESIRŪPINKITE.

Jau žilti ir plikti pradėję mūsų jaunieji liberalai pravirko graučiomis asarėlėmis savo paskutiniame oficiozo "Akiračių" numeryje, kad girdi "Laisvoji Lietuva", neturėdama gerų bendradarbių ir būdama gan žemo lygio turinio atžvilgiu, vis dėl to sugeba išsilaikyti. "Akiračių" spaudos apžvalgininkas sako, matyt, skaitytojų skaičius mažėja.

Tiesiog jaudina toks susirūpinimas. "Akiračiai", reklamuodami mūsų laikraštį, net persispaudina atsisaukima, kuris buvo L. L. paskelbtas 25 metų sukakties proga. Atsisaukimas buvo užbaigtas: "Aukokimės ir dirbkime, kad Lietuvai laisvę atgauname!" Gal, o, šitas sakinytis ir užkliuvo "Akiračių" redaktoriams. Jie mūsų atsisaukimą pavadina "karžiškiškais dzinguliukais", nes esą, per dažnai kartojamas žodis "kova".

Pirmiausia noriu nuraminti akiratininkus, kad mūsų laikraščio skaitytojų skaičius nesumažėjo, bet padidėjo. Leidimo sąlygos, žinoma, sunkios, bendradarbių galėtų būti daugiau, skaitytojų irgi niekad nebus per daug, tačiau mūsų laikraščiu nerekia šunų pagalbos, nereikia bendradarbių iš okupuotos Lietuvos, šiaip taip išsiverčiame su savaisiais.

Dar daugiau, mūsų bendradarbiai ir skaitytojai yra iš tų išeivijos žmonių tarpo, kurie palaiko ir išlaiko ir kitus lietuviškus darbus. Jų pavardės visada mirga visuose darbų ir aukų sąrašuose, kada akiratininkai juose retai pasirodo.

Jeigu jau geriau išsižiūrėtų "Akiračių" redaktoriai ir savo "išeivijos veidrodį", tai pastebėtų, kad ir jų žurnale pilna slapukų, gerokai "sužulėjusių slapyvardininkų", pasitaiko ir "žurnalistinio chuliganizmo" ženklų. Be to, jei jie geriau pasidairytų, pastebėtų, kad ir jų "bendravininkai" su Lietuva idėjos jau seniai nuvalkiotos Vienybės senelių ir moterėlių. Ką gi naujo ir tokio "aukšto lygio" "Akiračiai" yra davę?

Kalbant apie žodį "kova", reikia pastebėti, kad vieni mėgsta kovoti su priešu, o kitiems geriau patinka priešui tam tikras anatomines dalis liežuviu glamonėti. Sakytai, skonio dalykas.

Izidorius Pipiras

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

Donizetti opera

MEILĖS ELIKSYRAS

PASKUTINIS SPEKTAKLIS ĮVYKS BALANDŽIO 26 d.
8 val. vak.

MARIJOS MOKYKLOS AUDITORIJOJE

Diriguoja - Vytautas MARIJOŠIUS (balandžio 19 ir 20)
Alvydas VASAITIS (balandžio 26)
Akompanuotojas - Aloyzas Jurgutis
Režisuoja - Herbert Beatie

Bilietai — MARGINIUOSE, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill.

Parterėje — \$12.50, \$10.00, \$8.00 ir \$6.00; balkone — \$11.00, \$7.50 ir \$5.00.

Paštu užsakomi, kartu su čekiu: LITHUANIAN OPERA, 6905 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.

Pasaulyje vienas iš tūkstančio
žmonių kalba lietuviškai.
Ar tu vienas iš jų?

Ir nieku kitu tauta neapreik savo širdies, sielos ir dvasios taip, kaip savo kalbą. Vydūnas

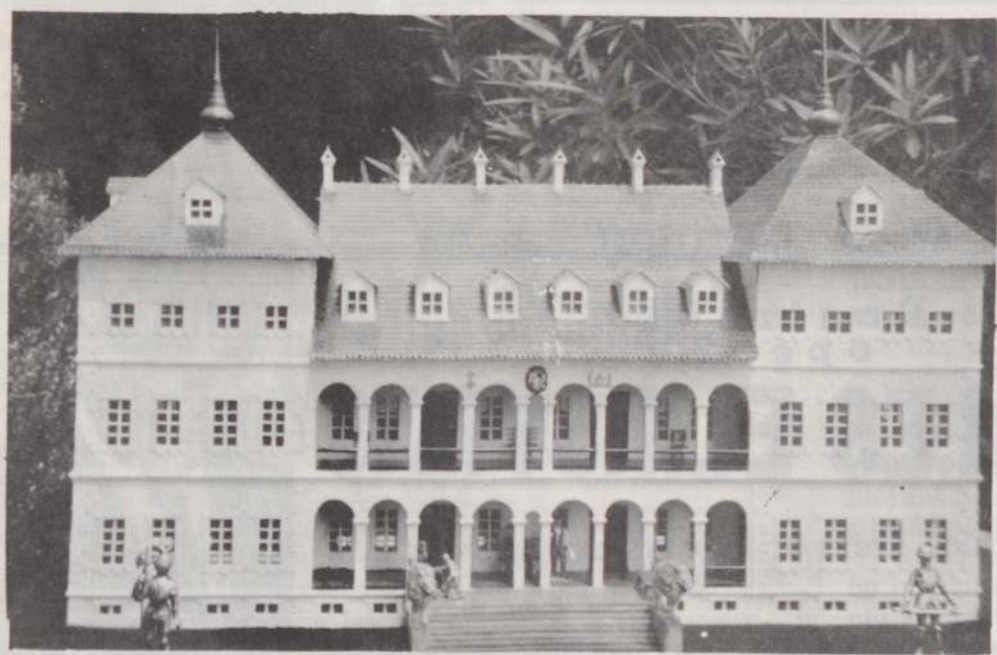

Atvelykio sekmadienį, Australijoje, apsilankė Velykų bobutė Lietuvių skautų žemėje, Sydney apylinkėje. Nuotraukoje matome bobutę su skautais ir lietuviškos mokyklos mokiniais. Velykų bobutę sutiko apie 100 skautų, mokinių ir svečių.

Nuotrauka V. Vilkaičio

Kairėj – Kasparas, kun. Jonas Giedrys – ULB pirm., Stasys Garla, Montevideo, Nuotrauka Romo Sakadolskio

Kunigaikščių Radvilų Biržų pilies rūmų modelis padarytas Viliaus Variakojo.

NERIES Jaunių A – kl. komanda, kuri dalyvavo š. m. balandžio 19 – 20 d. d., Chicagoje sporto žaidynėse. Nuotrauka Zigmo Degučio

Clevelando lietuvaitės: K. Balčiūnaitė, Palubinskaitė, Banionytė ir Rydelytė. Nuotrauka J. Garlos

PAVASARIS

Pavasaris vėjais keliauja,
Per kluonius, laukus ir miškus,
Jis sėja dirvonus ir pievas,
Ir kelia iš miego visus.

Žaliuoja lapeliai berželiuos,
Jie puošia gimtuosius namus,
Čirena paukšteliai medeliuos,
Parlėkė į savo lizdus.

Girdžiu vyturėlis čirena,
Padangėj pakilęs aukštai,
Piemuo kaimenėlę jau gena,
Ir žydi ramunės baltai.

Medeliai žaliuoja už lango,
Šakelės jau pina kasas,
Saulutė iš ryto jas šildo,
Ir renka sidabro rąsas.

Atvėrė žiedelis galvelę,
Kiek grožio, spalvų čia margų!
Žaliuoja jau rūtos daržely,
Tarp tulpių, lelijų baltų.

Štai pėmpė prie upės purieną,
Pasveikinus veda vaikus,
O kapas jau glaudžia po vieną,
Negrižusius dar į namus!

Žydės vėl aguonos rugiuose,
Rugiagėlės paežius puoš,
Kas mūsų tėvynės laukuose,
Artoją supras ir paguos?

Stebiu aš danguje saulutę,
Ir klausiu žvaigždėlę nakties,
Kada užkukuos mums gegutė,
Kas ranką į laisvę išties?

Alb. Kašiubienė

BIRŽŲ PILIS

Vilius VARIAKOJIS

Biržų pilis statyta vėlokai – XVI ir XVII a. Ją pastatė Biržų-Dubingų šakos kunigaikščiai Radvilos. Biržų pilis tuomet buvo reikšmingiau – visas Lietuvos šiaurinės dalies gynybos punktas.

Pirmąją pilį ir tvirtovę pastatė kunigaikštis Kristupas I Radvila Perkūnas (1547–1603), apie 1575–1589 m. Pilis ir tvirtovė užėmė apie 9 ha, plotą. Statant pilį buvo užtvėnkta Apaščios ir Agluonos upės, kurių vandens išsiliejo į 400 ha, tvenkinį, vėliau pramintą Širvenos ežerą.

Valdant Biržų kunigaikštį didž. Lietuvos etmonui kng. Kristupui II Radvilai (1585–1640), laike Lietuvos-Lenkijos karo su Švedija, Biržai buvo švedų karaliaus Gustavo II Adolfo 1625 m. užimti ir apgriauti.

1655 m. kare su Maskva ir Švedija, kng. Jonušas Radvila (1612–1655) did. Lietuvos etmonas ir faktinis Lietuvos valdytojas, neturėdamas jėgos atsispirti prieš švedus, Biržus užleido be mūšio. Antrą kartą Biržų pilis ir miestas buvo žymiai daugiau sunaikinti Lietuvos-Lenkijos kariuomenės pajamant Biržus su visa švedų įgula 1657 m. Trečią kartą Biržų pilį ir miestą atstatė po 1659 m. kunig Boguslava Radvila (1620–1669) iš pagrindų.

Pilies įtvirtinimai su kiemu užėmė apie 13 ha, plotą. Pilies statybos darbai buvo baigti 1669 m. Rūmai buvo puošnūs 71x25 m. renesansinis pastatas, galuose turėjo tris aukštus, ties viduriu – du ir rūsis po vienu namu, viso apie 40 kambarių.

1704 m. karo su Švedija metu, Biržų pilis ir miestas buvo užimti. Švedai visus pilies pastatus susprogdino ir miestą sudegino. Po karo miestas pamažu buvo atstatytas, bet pilies griūvėsiais niekas nesirūpino ir iki šio laiko užsiliko tik pietų siena.

o o o

– Petriuk, ar tave tėvas lupa?
– Ne. Aš mažiausias iš devynių brolių, kol ateina mano eilė, tėtė jau būna pavargęs.

Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė Kr. Donelaičio mokyklos mokytojų ir abiturientų tarpe. Nuotrauka V. Noreikos

Atstovų Rinkimai į III PLJK

JAV-se atstovų rinkimai į III Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą įvyks gegužės 3–4 d. d.

Kandidatai į kongreso atstovus turi būti pasiekę 18 metų amžiaus prieš rinkimų dieną ir negali būti senesni negu 30 metų. Taip pat kandidatai turi kalbėti, skaityti ir rašyti laisvai lietuviškai. Jie ir turi sutikti susimo kėti bent 3/4 keliomis į Pietų Ameriką. Be to, kandidatai išpareigoja, būdami išrinkti, talkinti kongreso paruošime ir kongresui pasibaigus įsijungti į JAV Jaunimo tarybą.

Sekantys darbai turi būti atlikti ir atiduoti rinkimų komisijoms: raštu pareikštas noras kandidatuoti, asmeniškas reziumė, trys nuotraukos ir 3–5 puslapių referatas.

Siūlomoms šios referatų temoms: (a) Švietimo išeivijoje, Ieškojimas naujų būdų – metodų lituanistiniame auklėjime. Kokie yra švietimo trūkumai? Kas darytina? Kokios yra galimybės lituanistikoje, baigus šeštadieninę mokyklą.

(b) Sutikęs klasės draugą, kuris visai nesisirodo lietuvių veikloje, bandai jį įjungti į lietuvišką gyvenimą. Koks tavo atsakymas į jo klausimą: "Ką aš iš to gausiu?"

(c) Lietuvos katalikų bažnyčios kronika yra Lietuvos tikinčiųjų rezistencijos įrodymas. Ar jie yra ateities veiklos rodyklės? Kokie pasikeitimai vyksta Sovietų Sąjungoje? Kaip rezistentų veikla galima lyginti su partizanų veikla? Kaip mes galime prisidėti prie jų likiminės kovos?

(d) Lituanistika aukštajame moksle. Kokios yra galimybės tavo srityje

gilintis lietuviškoje srityje? Paaškindink plačiau.

(e) Kultūrinė veikla. Kaip ji pasitarnauja lietuvių identito ugdyme? Kokie vienetai tavo manymu labiausiai reikalingi tavo gyvenamajam aplinkoj? Kaip siūlai pagerinti jau veikiančius kultūrinius vietus?

(f) Lietuviškai nekalbančio jaunimo įjungimas į lietuvių gyvenimą. Kaip jis gali prisidėti? Kokias mes turėtume jam sudaryti sąlygas?

(g) Šie metai yra spaudos metai. Kokia yra išeivijos spaudos reikšmė lietuvių gyvenime? Kokia yra jos įtaka (neigiamą ir teigiamą) pavergoje Lietuvoje?

(h) Grupė estų nusprendė, kad yra reikšmingiau ugdyti estų elitą, negu rūpintis visa estų visuomene. Kokia tavo nuomonė, kiek tai liečia lietuvių?

(i) Laisva tema. Jeigu nei viena iš aukščiau minėtų temų nepatinka, arba jei turi labai mėgiamą temą, prašome tą temą ir rašyti. Bendra pastaba: Referatas turėtų būti ne vienciklopedinio pobūdžio apžvalga, o labiau problematiškai išvystyta tema.

Besidominantis jaunimas prašomas su savo rinkimu komitetu susisiekti dėl platesnių informacijų. Rinkimų komisijų adresus bei telefonų numerius galima įsigyti kreipiantis į LB apygardų pirmininkus, Ryšių Centrą, arba tel. (312) 737-4719.

Rimantas GENČIUS

Mokytojas paėmė mergaitės pažymių knygėlę ir įrašė pastabą:

– Marytė labai plepi. Per pamokas be paliovos kalba.

Rytojaus dieną mergaitė padavė mokytojų savo pažymių knygėlę. Tėvo ranka buvo parašyta:

– Pastabą skaičiau. Marytė – pusė bėdos. Bet paklausytumėte jos motinos.

NERIES Jaunių C – kl. komanda, kuri dalyvavo š. m. balandžio 19–20 d. d., Chicagoje sporto žaidynėse. Nuotrauka Zigmo Degučio

KULTŪRINIS PUSLAPIS

A. A. Leonardas ŠIMUTIS

Su giliausiu liūdesiu viso pasaulio lietuviai sutiko žinią, kad po ilgokos ir sunkios ligos, balandžio 17 d., mirė Lietuvai savo gyvenimą pašventęs didis laikraštininkas, nenuilstantis visuomenininkas, uolus kovotojas dėl Lietuvos išlaisvinimo, Amerikos Lietuvių Tarybos steigėjas, ilgametis jos pirmininkas, Bendro Lietuvių Fondo organizatorius, Leonardas ŠIMUTIS.

Velionis buvo gimęs 1892 m. lapkričio 6 d., Šerikų km., Šilalės valsč., Tauragės apskr. Mokėsi Šilalėje, Kaune ir Maskvoje. Į Ameriką atvyko 1913 m., studijavo Valparaiso universitete teisę, socialinius mokslus, žurnalistiką.

Buvo didelis idealistas, nuo pat jau natvės dienų didžio pasišventimo lietuviško jaunimo organizatorius, kelių laikraščių redaktorius, tūkstančių straipsnių Lietuvos laisvės ir gero vės reikalais autorius, poetas, daugelio lietuviškų draugijų steigėjas ir ugdytojas, buvęs Lietuvos seimo narys, Pasaulio Lietuvių Sąjungos vado

vybės narys, šimtus tūkstančių dolerių sutelkęs Lietuvos laisvės ir lietuvių tautos reikalams.

Savo toli pramatančiu žvilgsniu ir tolerantiška linija jis ištengė suburti visų pažiūrų lietuvių į bendrą Lietuvos laisvinimo darbą, kuris ypač susikristalizavo jo išteigtoje ir per 25 metus vadovaujamoje Amerikos Lietuvių Taryboje.

Jo iniciatyva ir pastangomis, talkinant visoms kitoms Amerikos Lietuvių Tarybos sudėtin įeinančioms grupėms, buvo išgauti po II-jo pasaulinio karo buvusių prezidentų pareiškimai už lietuvių tautos teisę į laisvę ir patvirtinimai, kad Lietuvos įjungimas į okupantų imperiją nepripažįstamas.

Pats kukliai visomis sąlygomis pasitenkindamas, sau išteklį nesukrovęs, paliko milžinišką palikimą mūsų tautai, savo pavyzdžiu tapdamas visiems išlaisvinimo kovos ir lietuvių tautai pasišventimo švyturiu. Nežinoma, ar atminties Leonardas Šimutis jo išteigtoji ir pet ketvirtį šimt

Didžiam kovotojui dėl Lietuvos laisvės, nenuilstamam visuomenininkui, poetui, žurnalistui

A. A.

LEONARDUI ŠIMUČIUI

mirus, jo žmonai ANGELEI, sūnams dr. LEONARDUI, plk. JONUI ir RAIMUNDUI, dukrai RŪTAI su šeimomis, anūkams ir kitiems giminėms reiškia nuoširdžiausią užuojautą.

LAISVOSIOS LIETUVOS Kolegijos vardu
įgaliotas leidėjas V. Šimkus

ROMANO, DRAMOS, NOVELĖS KONKURSAŠ VALANČIAUS TEMA

Lietuvių Rašytojų Draugija skelbia vysk. Motiejaus Valančiaus tema romano, dramos, novelės konkursą ir tuo atžymi jo 100 metų mirties sukaktį.

R o m a n a s - 1.000 dol. premija. Reikia parašyti rašomąją mašinėle dviguba interlinija mažiausia 200 puslapių romaną, kuriame atspindėtų vysk. M. Valančiaus veiklą ir jo reikšmę lietuvių tautai.

D r a m a - 500 dol. premija. Ji gali vaizduoti vieną vysk. M. Valančiaus gyvenimo iškarpą, kuri iškeltų jo asmenybę ir jo reikšmę lietuvių tautai. Drama turi būti pritaikyta mūsų teatro sąlygoms - nesunkiai pastatoma ir maždaug per 2 val. suvaidinama.

N o v e l ė - 250 dol. premija. Ji gali vaizduoti vieną kurį vysk. M. Valančiaus gyvenimo momentą, kuris išryškintų jo idėjas. Novelės ilgis - apie 20 - 25 puslapių (ne ilgesnė).

Adresuoti: Vysk. Valančiaus Konkursas, c/o Kultūros Židynys, 361 Highland Blvd., New York, N. Y. 11207.

Pasirašoma slaptyvardžiu. Atskirame voke, ant kurio užrašytas slaptyvardis, reikia įrašyti vardą, pavardę, adresą, telefoną. Bus atidarytas tik vienas, premiją laimėjusiojo vokas. Kiti vokai bus komisijos sudeginti. Kūriniam įvertinti bus sudaryta komisija. Jos sąstatas bus paskelbtas spaudoje.

Premijos mecenatas - Dr. Jonas P. Lenkaitis, Patrijos leidyklos savininkas, buvęs Vilniaus filharmonijos direktorius, Vilniaus operos organizatorius ir direktorius, lietuviškos kultūros puoselėtojas ir rėmėjas.

Lietuvių Rašytojų Draugijos Valdyba jam nuoširdžiai dėkoja, kad jis suprato reikalą atžymėti didį tautos vyrą vyskupą Motiejų Valančių naujais, kūrybą skatinančiais žygiais.

mečio ugdyta Amerikos Lietuvių Taryba. Tegu jo atminimas mus visus dar labiau sucementuoja bendram, vieningam darbui už lietuvių tautos tvirtą išsilaikymą išeivijoje ir už laisvos, nepriklausomos Lietuvos atsteigimą. Jo kapas tebūnie mums paminklas tęsti jo visą amžių vestą kovą iki galutinio lietuvių tautos laisvės laimėjimo.

Atsisveikindami su šiuo didžiuoju mūsų tautos sūnum, suglaudinkime gretas gyvendami jo vienybės, lietuvių tautos meilės, bendro darbo ir energingo veikimo idėjomis.

ALT

Didžiai Gerbiamo Leonardo Šimučio kūnas buvo pašarvuotas balandžio 20 d. 12 val. p. p. Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave., Chicago, Ill. Balandžio 21 d. 3 val. p. p. kūnas buvo perkeltas į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kur 7 val. vak. įvyko atsisveikinimas. Balandžio 22 d. 10 val. ryto buvo atnašautos šv. Mišios už velionies sielą ir mulydotas į Šv. Kazimiero Lietuvių kapines.

JURGIS GLIAUDA

PREMIJUOTAS ROMANAS

Išleido Knygų klubas. Spausdino "Draugo" spaustuvė. Kaina \$ 4,50. Gaunama pas platintojus. Aplankas dail. A. Korsakienės - Sutkuvienės.

JURGIS GLIAUDA

nauju premijuotu romanu įžvalgiai nukelia skaitytoją į okupuotos Lietuvos gyvenimą. Nauja santvarka, naujas žmogus, naujos nuotaikos - tai pagrindinis vaizdas, kurį autorius piešia drąsiais teptuko brūkšniais ir ryškios spalvomis. Tas naujasis žmogus yra sustojęs pusiaukelėje tarp religijos ir ateizmo, tarp praeities užmirimo ir ateities vizijų. Jis ieško naujų formų ištrinti religinius pėdsakus žmonėse ir įdiegti naują tikėjimą partijos skelbiamoms tiesioms, nesiderinančioms su gyvenimo tikrove.

Pagairėje autorius gilinasi į žmogiškos prigimties polinkius ir ieškojimus savo aplinkoje, kas pateisintų jo elgesį, veiksmus, jo akiraty vykstančią tragišką nedalią. Naujasis žmogus, komunistiškai išauklėtas, baimės tramdomas, nelemties įvykių stumdomas, parodo savo dvasinį lūžį, ypač matydamas, kad ateistiškai auklėjamoje vaikuose gimsta religinės idėjos, griauinančios propagandinę tikrovę.

Premijuotasis romanas yra vėl vienas Jurgio Gliaudos kūrybinis įnašas išeivijos lietuvių literatūron. Savo problematiškumu, vaizdingu žmonių dvasinio lūžio parodymu ir psichologinėmis gėlmėmis šis romanas yra visiškai naujas kūrinys, pritraukias skaitytojo dėmesį iki kūrinio atomazgos.

Išleido Lietuvių Veteranų Sąjungos RAMOVĖS Los Angeles Skyrius - 4422 Oakwood Ave., Los Angeles, Cal 90004. Viršelis dail. Marijos Žymanienės-Biržiškaitės. Kaina 6,- dol. Spausdino "Vilties" spaustuvė. Užsakymus siųsti leidėjų adresu.

Pradėta Ruošti Penktoji Lietuvių Tautinių Šokių Šventė

- Jurgis JANUŠAITIS

Sekančiais metais, švenčiant JAV 200 metų nepriklausomybės sukaktį, Chicagoje, rugsėjo mėn. 5 d. įvyksta Penktoji lietuvių tautinių šokių šventė.

JAV LB Krašto valdyba, berods, pradžioje planavo šventę ruošti New Yorke. Tačiau ištyrus visas sąlygas, salės nuomos problemas, šventės dalyvių gausumą ir kitas smulkmenas, prieita išvados, kad patogiausia šventę ruošti vieta būsimi ir šį kartą Chicago.

Šventei ruošti komiteto pirmininku, LB Krašto valdybai pakvietus, buvo būti skautų uolus veikėjas, visuomenininkas Bronius Juodelis, o šventės vadove, kaip ji pavadinta - "Programos direktore", bus Šilainės tautinių šokių grupės vadovė, šios srities žinovė, Galina Gobienė.

Pirmas Tautinių šokių šventės komiteto posėdis įvyko pirmininko namuose, Downers Grove, Ill., š. m. kovo mėn. 15 d.

Posėdyje dalyvavo JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Juozas Gaila, šventei ruošti komiteto pirmininkas Br. Juodelis, šventės vadovė - Programos direktorė Galina Gobienė, Tautinių šokių instituto pirmininkė Jadvyga Matulaitienė, Vanda Stankienė ir kiti komiteto nariai - J. Cijūnelienė, V. Kamantas, A. Rauchienė, G. Rimkienė.

Posėdyje buvo plačiai apžvelgti visi šventės organizaciniai darbai, jų apimtis. LB Krašto valdybos pirmininkas Juozas Gaila padėkojo Br. Juodeliui ir Galinai Gobieniei už sutikimą prisiimti sunkias šventės organizavimo pareigas. Pažadėjo Bendruomenės visokeriopą paramą, įskaitant ir finansinę.

Tautinių šokių instituto pirmininkė Jadvyga Matulaitienė pranešė, kad jau yra išsiuntinėtoms aktyvioms grupėms registracijos anketos, 5 repertuaro šokiai, pradėta grupių registracija. Norima išleisti šventės repertuarą vienoje knygoje.

Šventės repertuare numatyta ketu-

Kompozitorius Julius GAIDELIS

VASYLIŪNŲ PAVASARINIS KONCERTAS

Sekmadienį, gegužės mėn. 4 d., Mažojų Jordan Hall salėje, 30 Gainsboro Str., Boston, Mass., įvyks Izidorius ir Vytenis Vasyliųų koncertas. Šį kartą bus didelė naujiena. Vietoj įprasto Vasyliųų dueto, bus trio. Pereitais metais kompozitorius Julius Gaidelis parašė fortapijoninį trio, bene pirmą tremtyje, Lietuvoje berods tik Stasys Vainiūnas tėra parašęs trio. Tad ir visą programą reikėjo priderinti prie šio veikalo. Čelistė Joyce Irons, pedagogė iš tos pačios mokyklos, kur dirba Izidorius Vasyliūnas, būtent, Community Music Center of Boston, yra pakviesta dalyvauti šioje programoje. Šalia Juliaus Gaidelio stambaus dramatinio veikalo bus atlikta Mozarto trio C dur ir Mendelssohno trio D moll. Laukiama didelio šiuo koncertu visuomenės susidomėjimo.

Lietuvių autorių, gyvenančių Australijoje, dalis išleistų knygų. Nuotrauka V. Vilkaičio

rios šokėjų grupės pagal savo amžių. Ketvirtoji grupė būsimi veteranų šokėjų.

Galina Gobienė - V Lietuvos Tautinių Šokių Šventės vadovė.

Grupės, norinčios šventėje dalyvauti, nedelsiant, ne vėliau birželio 1 d., registruojasi pas šventės vadovę šiuo adresu:

Mrs. Galina Gobienė,
6849 Vernon, Dearborn Hights,
Mich. 48127, arba telefonu (313) LO 3-8260.

Šventę organizuojant veiks dvi pagrindinės darbo grupės: Tautinių šokių institutas atliks grupių registraciją, programos paruošimą, rūpintis muzikos, dirigento, dekoracijų, apšvietimo reikalais. Programos direktorė palaikys glaudžius ryšius su komiteto pirmininku.

Dainavoje rugpjūčio mėn. 17-24 d. įvyks tautinių šokių kursai. Kursuose dalyvauja grupių vadovai ar jų atstovai. Čia bus išleistas šventės repertuaras, kad sugrįžę vadovai galėtų savo grupes tinkamai paruošti šventei.

Jau dabar pats laikas sukrusti tautinių šokių grupėms, skubiai ir tinkamai ruošti repertuarą. Ruoštis šventėje dalyvauti. Sakoma, kad šventėje dalyvausią ir iš Pietų Amerikos, o gal ir iš kitų kraštų grupės. Tai priklausys nuo daugelio dalykų ir finansinių išteklių.

Finansų komisijai sutikę vadovauti mūsų žymūs visuomenininkai. O tai labai svarbi pozicija.

Atsiminus praėjusias didingas tautinių šokių šventes, dėkime visas pastangas, kad ir Penktoji lietuvių tautinių šokių šventė būtų didinga, nes ji įvyksta kaip tik ir JAV nepriklausomybės 200 metų sukakties metuose.

ŽMONĖS, NUOTYKIAI IR FAKTAI

C.I.A. ir K.G.B.

Kaip jau visiems skaitytojams yra žinoma, tokia JAV-jų svarbi užsienio žvalgybos įstaiga - CIA. Trumpa-riagiams ir naiviams politikieriams skatinant, yra šiuo metu net trijų komitetų - Atstovų Rūmų, Senato ir Prezidentūros. "Mėnisejama". Šito kamantinėjimo išdavoje yra atskleidžiamos viena po kitos didesnės ar mažesnės valstybinės paslaptys, kurias kiekvienos valstybės valdžia ne paprastai stropiai saugo. Šalia tokių paslaptių, gali iškilti aikštėn ir CIA agentų, esančių svetimos valstybės, vardai. Demaskuoti agentai pasidaro ne tik agentūros darbu nebe-tinkami, bet ir jų gyvybės atsiduria mirtiname pavojuje.

Dėl sąkėtų tarymų kai kurie agen-tai ir šiaip svarbūs žvalgybos darbe prityrę CIA tarnautojai jau iš šios agentūros pasitraukė.

Tačiau neatsižvelgiant į šitokią neigiamą politikierių pažiūrą į CIA įstaigą, jauni, žvalūs amerikiečiai, ypač nuotykių mėgėjai, dideliais būriais veržiasi į šios agentūros tar-nautojų eiles. Pereitais metais CIA kas savaitę gaudavo apie 300 pareiškimų, norinčiųjų šioj įstaigoj tarnauti. O šiais metais tokių pareiškimų skaičius išaugo iki 800 kas savaitę.

Ta pati CIA gavo žinių, kad jos di-dysis varžovas Sovietų KGB irgi la-bai plečia savo agentūrų tinklą. Vien tik Jungt. Amerikos V-se Sovietų slaptoji tarnyba turi uždavinį užver-buoti 400 amerikiečių šnipinėjimo darbu.

VARGŠAI IR DYKADUONIAI

Dykaduonių šiame krašte - JAV-se niekuomet netrūko. Bet pastaruoju metu, pablogėjus šio krašto ūkinei būklei, šelpiamųjų sąrašai ėmė kilti "kaip ant mielių". Nuo pereinamųjų rudens šelpiamųjų žmonių, daugiausia su mažamečiais vaikais, juodukų skaičius pakilo 11 milijonų.

Maisto ženklelių (food stamps) da-bar gauna per 18 milijonų gyventojų. Šis skaičius tik pastaraisiais 8 mė-nesiais pakilo penkiais milijonais.

Vien tik New Yorko mieste yra vie-nas milijonas šelpiamų asmenų. Jų šelpimui numatoma ateinančiais me-tais išleisti 3 bilijonai dolerių.

Tačiau nevisos šalpai skiriamos lėšos patenka į neturtelių bei dyka-duonių kišenes. Bendroji Atskaitomy-bės įstaiga (General Accounting Of-fice) ištyrė, kad iš 4 bilijonų dolerių sumos, kuri skiriama Maisto Ženklų

programai finansuoti, daugiau negu ketvirtoji dalis - 27 % tenka šios pro-gramos administracijai finansuoti.

Gerai dar, kad ir tiek. Yra žinoma daugelis privačių labdaros organiza-cijų, ypač neturinčių ko veikti turin-gų amer. ponučių sambūrių, kur tik apie 10 % surinktų lėšų patenka šel-piamiesiems, o likusioji, didžioji da-lis išleidžiama "lėšų rinkimo ir ad-ministracijos reikalamis".

APSAUGA NUO BANDITU

Daugumo Pietų Amerikos kraštų paplito svetimų valstybių diplomatų, užs. įmonių atstovų ir įvairių kitų svarbesnių užsieniečių grobimas ir išreikalavimas už jų gyvybes didžiū-lių vaiduotinių.

Tikslu apsaugoti J.A.V-jų ambasadorius Pietų Amerikoje nuo vietinių teroristų pasikesinimų, jie dabar ap-rūpinami Chryslerio b-vės specia-liai sukonstruotais automobiliais. Tie automobiliai (Chrysler - Brou-drams) kaštuoja po 50,000 dolerių. Tai yra tikros "riedančios tvirtos vės". Jų sienelės padarytos iš storių plieno lapų. Langai iš neperšaukamo stiklo. Viduje yra priešgaisrinės ap-saugos įrenginiai ir moderniška su-sižinojimo sistema. Automobilio ga-lingį motorai gali išvystyti 150 my-lių (240 km.) per valandą greitį.

Bet ir namie, J.A.V-se saugiai gy-veną didieji valdžios biurokratai la-bai mėgsta "prašmatnius", moderni-skus automobilius. General Services Administration neseniai užsakė val-džios įstaigų tarnautojams net 80,000

Dėdė Samas yra duosnus. Jis (už gerus pinigus) tiek arabus tiek ir žy-dus, visus lygiai apdalina geriau-siais ginklais, kad jie gražiai, taiko-je gyventų.

naujų automobilių, t.y. net 8 tūkstan-čiais daugiau, negu dabar turima. Di-delė jų dalis yra dar apynauji. Apie 5 tūkstančių tevartoti mažiau negu vienerius metus.

Kadangi tie naujieji automobiliai

SPAUDOJE IR GYVENIME

Einam Su Velniu Riešutauti

Ignas PETRAUSKAS

Pastaruoju laiku kai kurie mūsų išeiviai lietuviai labai suaktyvino ben-dradarbiavimo su okupantu reikalą. Šią idėją remdamas "Draugas" net per du numerius, idėjo žurn. Br. Rai-lo straipsnį. O L.B-nės organas "Pa-saulio Lietuvis" kone kiekviename nu-meryje duoda šiai idėjai palankų vie-ną kitą straipsnį.

Kodėl dabar tas opus kooperavimo su okupantu klausimas taip suaktyvin-tas? Kas yra to akstino organizato-riai? Kokio gilesnio tikslo tuos keliu siekiama? Oficialiai sakoma, kad no-rima suartėti su tėvynėje likusia tau-ta. Bet išeiviai lietuviai jau daugiau kaip 20 metų palaiko ryšius su tauta. Jie susirašinėja su giminėmis bei pa-žistamais, siunčia jiems dovanų pa-kietus, patys nuvyksta į okupuotą Lie-tuvą arba išskviečia savo gimines ap-silankyti šiame krašte. Vakaruose gy-veną lietuviai išeiviai nuvykę aplanky-ti savo giminių, bei artimųjų, pralei-džia ten keletą dienų ir gali išsikali-bėti, išsipašakoti vieni kitiems savo gyvenimo džiaugsmus ar vargus. Ga-li atvirai atidaryti vieni kitiems gi-liausius savo širdies kampelius.

Tai ir yra, mano galva, abipusis bendradarbiavimas su likusiais tėvy-nėje lietuviais, su tauta.

O koks bendradarbiavimas gali bū-ti, kada vaikai išsiunčiami į pionierių stovyklas arba į taip vadinamus kur-sus? Ten prie vaikų neprileidžia net kartu nuvykusių motinų. O į tuos kur-sus gali vykti tik tie, kuriuos paren-ka sovietų atstovybės pareigūnai. Tai yra tik tuos, kurie, grįžę iš kursų, ga-lėtų būti geri agitatoriai. Vykdami į Lietuvą jie negali pasiminti net mal-daknygės, o ką besakyti apie laikraš-tį ar knygą. O grįždami gali vežti propagandinio šlamšto kiek tik nori.

Paskutiniu laiku paleistas naujas kooperavimo šūkis. "...Bendradar-biauti vadovaujantis savo sveika nuo-voka ir sąžinės jautrumu..." (Pasau-lio Lietuvis 11 nr.). Koks gražus, ne-kaltas šūkis. Bet man atrodo, kad čia bendradarbiautojai nedaug naujo yra išradę. Sveikos nuovokos žmonės jau senai susirašinėja. O, pagal savo są-žinę, "Vilnis" ir jos bendraminčiai, nuo pat Lietuvos okupacijos to prin-cipo laikosi.

Dauguma to kooperavimo aktyvistų viešai nepasisako. Taip iki šiol vis neaišku, kieno pastangomis į mokyk-las vadovėlių buvo sukištos komunist-nės nuotraukos. Tik žurn. Raila yra tvirtai apsisprendęs už bendradar-biavimą. Žinant jo pažiūras, išitinkni-mus ir ilgesį, siekiant dar nepriklausomos Lietuvos laikus, labai nusteb-ti tokiu jo apsisprendimu nebūtų rei-ka-lo. P. Raila apie Altos veiklą nieka-da geresnio žodžio nėra parašęs. O dabar apie Altos veiklą ir laikraš-čius, kurie nepritaria jo nuomonei, jis rašo: "...Mūsų bėda, kad nėra kas apvaldo (mano pabr.) mūsų spaudoje, kai kuriose redakcijose, pačiuo-se veiksmuose ir gyvenime siautėjan-čių tautinės drausmės samovancų, rėksnių, isterikų, kaukėtų provokato-rių ir pan."... (Pasaulio Lietuvis nr 11, -1975).

Pirmiausia krinta į akis p. Railos žodynas. Kokie skambūs žodžiai! "Spygliai ir Dygliai" yra davę gana pilną žodyną, kaip išeivius vadina Lie-tuvos komunistai. Čia pacituota tik dalis p. Railos naudotų to žodyno žo-džių. Pasirodo, kad ir į kursus nerei-čia važiuoti, kad būtų geras propa-gandistas ir galėtų naudoti jo lek-sikoną. Bet jo svarbesnė mintis yra tai, kaip sutvarkyti jo idėjai neprita-riantčius. Jis gailisi, kad neturi tiek jėgos, kad galėtų uždaryti redakcijąs lietuviškas organizacijas ir užkims-ti burną išeiviams lietuviams. Kaip okupantai puikiai yra padarę kai oku-pavo Lietuvą.

Ir neveltui p. Raila pyškina straips-nius, kaip sugriauti Altą, ir kitas or-ganizacijas bei spaudą. Jis turi planą

nėra skiriami saugoti Washingtono biurokratams nuo banditų, tai jie pa-tys šio sunkaus ūkinio atoslūgio me-tu uoliai tuština valstybės iždą.

J. Vil.

Brazinskių ir kitų. O kad p. Raila su savo draugais, perauklėdami išeivius nenuklystų nuo bendros linijos, tai at-siuntė jiems prižiūrėtoją, vieną tokių perauklėjimo specialistą "Zaveru-čą". (Džiugu, kad tam išdaviškam darbu nerado lietuvio). Kaip jis tą "tarybą" suorganizuos ir koks bus jos veiklos planas, p. Raila dar nepa-skelbė.

Kitas labai populiarus spaudoje ir pokalbiuose nuolat diskutuojamas klausimas, tai lietuvių visuomenės skaldymasis. Kodėl tas plyšys išei-vių lietuvių tarpe yra atsiradęs? Kai senai jis yra atsiradęs ir kodėl jis didėja? Tas skilimas, nesutarimai, lietuvių tarpe prasidėjo nuo to laiko, kaip rusai okupavo Lietuvą. Tada vis-os senųjų lietuvių tautinės organiza-cijos sudarė Amerikos Lietuvių Tar-rybą. Į ją neįėjo tik lietuviai komunis-tai. Jau tada Lietuvos okupantai džiau-gėsi, kad atsirado lietuvių, kurie at-skilo nuo lietuvių organizacijų ir nu-tarė bendradarbiauti su jais, okupan-tais. Bet tada tų atsiskyrėlių buvo ma-žai ir niekas į tai nekreipė dėmesio. Jų spauda buvo labai skysta ir nepo-puliari. Dabar tas plyšys žymiai pa-didėjo, kai tarp naujųjų ateivių atsir-ado energingai šaukiančių už bend-radarbiavimą, kolaboravimą su oku-pantu ir taip atkakliai kovojančių prieš Altą.

Dar gal galima suprasti, kad čia gi-mę lietuviškai, universitetuose tiek apgluminti, kad nebesupranta, kodėl jo tėvai bėgo nuo ruso okupanto. Bet sun-ku kitiems suprasti toki žmogų, kuris būdamas pats pabėgęs nuo raudonojo teroro ir 30 metų išgyvenęs laisvėje, dabar ima ieškoti ryšių su okupantu. Kol Lietuvoje gyvenantieji lietuviai girdi apie čia leidžiamas enciklopedi-jas, apie demonstracijas prieš okupan-tą, kad net išreikalauja žmones iš ver-gų stovyklos, kad išgaunami presiden-tų pažadai dėl Lietuvos, tai vis dar jie turi vilties kibirkštį ir nepraranda ko vos dvasios ir energijos. Tas paskuti-nės lietuvių vilties kibirkštis užgesin

(Nukelta į 11 psl.)

BRIGHTON BAKERY
2457 W. 46th Place, Chicago, Ill.
60632
Phone VI 7-1250
SKANIAUSIA DUONA IR KEPINIAI

ANTANAS IR NIJOLĖ MACKEVIČIAI
- Savininkai

Residential and Commercial Sales

ISLAND REAL ESTATE

VERONICA "Ronnie" JAKUSOVAS

Registered Real Estate Broker
4506 Gulf Boulevard
St. Petersburg Beach, Fla. 33706

(813) 362-1441

Sea Lore Motel

10089 Gulf Blvd., Treasure Island,
Florida, 33706, Prie 75 kelio.
TEL. (813) 360-7257

Nauji apartamentai, atskiri kambariai su visais virtuvės įrengimais, pavieniems asmenims ir su šeimomis. Šluma ir oro vėsintuvai. Kilimai, T.V., gražus papūdimys, laiveliai, gera žuvalvimi vieta, gražus vaizdas į Meksikos įlanką.

Stella ir Antanas
MINEIKIAI

SAVININKAI:

LIETUVISKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos - asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas pataravimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite, užskaitę:

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue Chicago 36, Illinois
Telef.: WA1brook 5-5671

Artimiesiems, giminėms, draugams ir pažįstamiems geriau-sia dovana galvos odos priežiūrai JIB vaistai, patentuoti Šveicarijoje. JIB vaistai siunčiami į visus laisvus kraštus. Skyriai: 2408 Daugall Ave., Windsor, Ont. Kanada. Europoj: Stug. 50, Duisburgerstr. 9-10 W. Germany. Užsakymus su \$6 piniginiu orderiu siųsti: JIB Laboratory, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650

A-I Meats
Prime & Choice Meats

Skaniausios lietuviškos šviežios ir rūkytos dešros, Delikatesų skyrius

Antanas PLIENIS

2433 West 69th St., Chicago, Ill. 60629

Tel. 436 - 6888

Toronado Custom Coupe

Jei norite įsigyti naują 1975 Oldsmobile ar bet kurios kitos rūšies gerą variotą automobilį, kreipkitės pas

Edmundą VENGIANSKĄ

Hollingshead Oldsmobile 5370 So. Western Avenue Chicago, Ill. 60609
Phone 476-7000

kuris, turėdamas ilgametį patyrimą automobilių prekyboje, patarnaus jums visuose auto mašinos pirkimo, apdraudos ir finansavimo reika-luose.

Darbo valandos nuo 9 v.r. iki 9 val. vak. Paminėjus šį skelbimą - tikėkitės specialios nuolaidos kainoje.

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąži-ningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios. Darbo va-landos kasdien nuo 8 v. ryto ligi 6 val. vak. Šeštadieniais nuo 8 val. r. ligi 12 val. dienos.

SAVININKAS LIETUVIS

3522 West 63-rd. Str. Chicago Ill.

Tel. 776-5888

71 YEARS SERVING CHICAGOLAND

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANUSKAS, President

Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4 %
a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7 1/2 %

see us for
HOME
financing
AT OUR LOW RATES

Vilius BRAŽENAS

NUOSTABUS NUSISTEBĖJIMAS

Kartą, po kalbos amerikiečių publikai, kurioje išpėjau dėl komunizmo pavojaus Amerikai, paklausimų metu, vienas iš klausytojų man pareiškė:

"Kadangi jūs nesate gimęs Amerikoje, nežinote vieno svarbaus dalyko: amerikiečiai gali būti užmigtę, tačiau, kai jie atsibunda – saugokite!"

"Tai aš žinau," – buvo mano atsakymas. "Tačiau mane neramina žinomas faktas, kad... kai kurie žmonių miršta miegodami..."

Dar labiau neramina tai, kad daug komunizmo aukų – lietuvių yra paslėgti giliose politiniame miego, gi nemažai kitų atrodo sapnuojami miegodami.

Ryšium su 1975 m. kovo mėn. 15 ir 18 d. d. CHICAGO TRIBUNE straipsniais, atidengiančiais Amerikos Saugumo Tarybos pirmininko ir Valstybės Sekretoriaus Dr. Henry Kissingerio planus suteikti Sovietų Sąjungai formalų JAV pripažinimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobtoms, pats nuostabiausias reiškinys yra mūsų spaudoje ir visuomenėje pasireiškęs nustebimas. Tai tolygu atvejui, kai kas nors, matęs dieną iš dienos būrį žmonių griauant užtvankos pylimą, išimant akmenį po akmenį, kastuvą po kastuvo žemės, pagaliau nustebtų vandens prasiveržimu ir po tvyniu. Jeigu tai nebūtų skaudus, ir dar skaudesnis įvykis, bei šturpijos ateities galimybės pranašaujantis politinis žingsnis, asmeniškai galima būtų piktai prikišti – argi aš nesaikiau?

Kodėl mes, organizuota, inteligentiška visuomenė, "stebimė" įvykiu, kuriems atpažinti ir pramatyti reikia tik vieno dalyko – būti gerai informuotam? Būdami informuoti, žinosime ne tik pasikyrusių asmenų, bet ir už jų stovinčių grupių bei organizacijų tikslus, priemones ir metodus tikslams atsiekti.

Esant vienam iš jų, kurie apie mums nepalankią politiką kuriamą Washingtono ir New Yorke yra prirėšę daugybę eilučių, prikalbėję visą eilę politinių komentarių juostelių lietuviškoms radijo programoms bei darę nedviprasmiškus išpėjimus viešose kalbose, kartais susidaro įspūdis, jog tiesios žodis tikrai "balsas tyruose".

Pasklaidžius bent dalį savų bandymų išpėti dėl State Departmento prosovietinės politikos, krenta į akis keli pavyzdžiai.

1971. XII. 9 LAISVOJOJE LIETUVOJE buvo patiekta kolumnisto Paul Scott išryškinta JAV vyriausybės nuomonė galimo prieškomunistinio sukilimo Lenkijoje atveju:

"Mes padėtumėm rusams pastatyti naują komunistinę vyriausybę. Jeigu norime atsiekti taikos ištais kartai (generation of peace), mums reikia pastovumo už geležinės Uždangos..."

1972. V. 11, ryšium su "Filadelfijos Seminaru", ten pat rašyta:

"Faktai jau senai bylojo aiškiau, nei p. Doyle Martin žodžiais pasakė Filadelfijos svarstybose apie Lietuvos bylos padėtį. Nuostabu ne tai, ką jis pasakė, bet tai, kad tiek daug mūsų dėl to nustebome. Susidarė lietuviško Pearl Harbor įspūdis, su tuo skirtingu, kad apie japonų puolimą iš kalno žinojo tik JAV valdovai, gi apie blogėjančią Lietuvos padėtį State Departmente galėjo suvokti kiekvienas laikraštį paskaityti bei du ir du su –

dėti sugebą lietuvis."

1971. XI. 4 L. L. straipsnyje apie Kissingerį buvo bandoma painformuoti ir išpėti:

"Kissingerio linija" dėl Vietnamo jau senokai žinoma tiems, kurie juo domėjosi dar prieš liberalinės propagandos akciją. THE REVIEW OF THE NEWS (9. 4. 71) mums primena Kissingerio pažūras, išryškin tas pasikalbėjime su korespondentu Jules Witcover, 1969 m. birželio mėn. "...Nixon vyriausybė nėra nepajudinamai priešinga galutinai galimam komunistų išgalėjimui Saigone, jeigu tik ši vyriausybė negalės būti už tai pakaltinta..."

"Pagal Paul Scott, neseniai įvykusiam karinių ir civilių žvalgybos vadovų posėdyje, tūlas Baltųjų Rūmų užsienio politikos planuotojas padarė šitokią pranešimą: "Mes nenorime jokių sukilimų, ar bandymų nuversti komunistines vyriausybes bet kur, vykstant šioms deryboms..."

Komentuojant dėl JAV sąjungininkės Formozos išdavimo, spėta:

"Amerikos ir lietuvių liberalai tai vadina "realia Nixono politika". Gal ir reali, tačiau nepamirština, kad tokios rūšies "realumui" nėra ribų: jeigu tai galėjo padaryti Formozai, jeigu gali padaryti Filipinams tai, nepamirškime, kad TĄ PATĮ GALI PADARYTI IR LIETUVAI! Nėra abejonės, jog tai gali būti sekantis lo gis kas "realios politikos" žingsnis kuriuo Kissingeris gali nuraminti dē Amerikos – Kinijos glėbėsčiavimosi neva tai išsigandusius Sovietus."

1972. VII. 6 L. L. buvo kitas išpėjimas:

"Reikia jungti visas Sovietų ir Raudonųjų Kiniečių vergijoje esančias tautas, o ne tik tas, kurių sujungimą palaimina State Departmento prosovietiniai "ekspertai". Mus, pavyzdžiui, buvo sekmingai atskyrę nuo didžiulės ukrainiečių išeivijos Ša merikos kontinente. Jų tarptautinis statusas kitoks, negu mūsų, jau senai man New Yorke aiškino vienas nuo State Departmento priklausęs veiksininkas. Palūkėkime tik "Europos Saugumo Konferencijos", ir mūsų "statusas" State Departmento akyse gali susilyginti su ukrainiečių..."

1975. I. 23 LAISVOSIOS LIETUVOS vedamajame "Grįžkime Prie Durų", skaitome konkretų išpėjimą Simo Kudirkos išlaisvinimo bedžiūgaujant – čia lietuviškai visuomenei:

"Prie organizuoto darbo mums dar ir todėl neatidėliojant grįžtina, kad nepraradus budrumo spaudime į tuos, kurie tik ir ieško progų dar vieną kasnį numesti jų globojamam raudonajam lokui. Turime budėti, kad mums besidžiaugiant, prosovietiniai Valstybės Departmento elementai ne patiektų mums nelauktos sąskaitos už jų pačių išduoto Simo gražinimą. Tam tikra prasme Simo atgavimas kaip tai primena Vilniaus atgavimo džiaugsmą, po kurio sekė baisūs smūgiai visam kraštui. Tada mes buvome bejėgiai įvykius įtaigoti, dabar gi ne: turime laisvę veikti, kalbėti, rašyti už Lietuvos laisvę ir prieš jos okupantą. Tad liaukimės šventę ir grįžkime prie darbų."

Tie mūsų, kuriems mūsų spaudoje pasirodė išpėjimai nieko nereiškia, turėjo paboti bent jau amerikiečių spaudoje paskelbto ir LAISVOJOJE LIETUVOJE (1974. VIII. 8) patalpin to Thomas A. Lane, JAV atsargos generolo ir kolumnisto, straipsnio "Ant-

S. m. balandžio 12 d., Waterbury, įvyko Balso direktorių suvažiavimas. Suvažiavimo prezidiumas: (iš kairės) gener. sekretorius J. Jasaitis, Balso direktorių pirmininkas Vl. Selenis, Centro valdybos p-kė Maria Rudienė, Šv. Juozapo parapijos klebonas Jurgis Vilčiauskas ir ilgametis Waterburio skyriaus pirmininkas ir Balso direktorius J. Brazauskas.

roji Jalta Išduoda Pavergtąsias Tautas". Vien jau antraštė viską pasakė.

Šis paskutinis smūgis ir nuostabą kelias nustebimas dėl jo pagaliau turėtų mus visus įtikinti, jog prieško munistinei išeivijai jau senai metas atsikratyti prosovietinės – "liberalinės" hipnozės, ir, atsibudus, ieškoti tikrovę nušviečiančios informacijos bei paramos JAV ir kitų laisvųjų kraštų prieškomunistinėje dešinėje.

Ir mums prisimintina, kad "...kai kurie žmonės miršta miegodami"... Todėl, pažadinti pastarojo sukrėtimą kiekvienas įvykdykime bent tai, ko iš mūsų energingai ir vieningai reikalauja Veiksniai, tačiau po to nenuėikime atgal miegoti. Liaukimės pasitikėti bet kuo "liberalu" įtaigojamoje administracijoje, nežūrint kaip dideliu Lietuvos bylos draugu spauda jį mums bepristatytą.

Nepamirština, kad dabartinis prezidentas Gerald Ford, sužinojęs apie prez. Nixono pasitraukimą, rado reikalo bent trečdali savo pirmojo pareiškimo skirti Dr. Kissingerio liau psinimui. Taipogi nepamirština, kad Kissingeris vykdė CFR – Council On Foreign Relations – politiką, kurios atvirai pareiškta siekis yra viena pasaulio vyriausybė, vieno pasaulio valstybėje, sukurtoje per "koegzistenciją", "detentę", "priartėjimą" ir, pagaliau, "susiliejamą" ("convergence") su Sovietų Sąjunga.

Visa tai turėdami omenyje, nors ir išlaikydami korektiškus santykius su valdančiaisiais, ieškome natūralių sąjungininkų dešinėje, kad jie sustiprintų mūsų balsą, o mes papildytume eiles JAV patriotų besistengiančių sustabdyti CFR įtaigojamą užsienio politiką bei atsukti ją atgal – link JAV interesų ir tautų laisvės pastatymo virš raudonojo globalizmo fantazijos.

Šiandien gi, pasisakydami dėl State Departmento prosovietinių tendencijų, prisiminkime LAISVOSIOS LIETUVOS 1974 m. liepos 11 d. vedamojo išpėjimą nenusipiginti reikalavimuose:

"Nepripažinimo nei mums nei Lietuvai negana! Nepripažinimo" diplomatiją mes turime naudoti tik kaip neatjungiamą dalį reikalavimų laisvės Lietuvai."

Nei Taikos...

(A. kelta iš 1 psl.)

lio sąžinė, žinoma, jei dar iš viso apie ją šiandien galima kalbėti. Taigi dar ar reikėtų įrodinėti, kokios spalvos yra tos dabar tylinčios, o nesenai taip triukšmausios taikos vardan, žiurkės ir kam jos tarnauja? Kai ginama tautų laisvę – jos draskosi ir šelsta, o kai raudonųjų ji smaugiama – jos tyli ir džiaugiasi.

Pažymėtina ta proga dar ir tai, kad š. m. kovo 12 d. grupė Amerikos žymesnių dvasiškių irgi įteikė prez. Fordui ir Kongreso nariams reikalavimą, kad būtų nutraukta bet kokia karinė parama Indokinijai. Visokių čia yra religijų ir visokių dvasiškių, apgailėtina tik tas, kad jų tarpe yra ir dviejų (Detroito ir Memphis) katalikų vyskupų parašai. Tas tik rodo, kad komunistų propaganda perplaua smegenis ir suranda aukų įvairių luomų ir profesijų sluoksniuose.

Paskutinėmis žiniomis, Š. Vietnamas yra permetęs visą savo reguliarią kariuomenę (20 gerai ginkluotų vizijų) P. Vietnamui užimti. Kambo-dija jau kritusi, o Saigomui atsilaikyti vilties nėra. Milijonai pabėgėlių užkimsa visus kelius ir visas susisi siekimo priemones, beviltiškai stengdamiesi pabėgti nuo "laisvę ir gero vę" nešančių barbarų. Vyksta tragiškos scenos (žudo vieni kitus, o vienas karys išžudė visą savo šeimą, kai ji nebeaptekė į paskutinį transportą) kai norima patekti į paskutinius laivus, lėktuvus ar sunkvežimius. Čia

Teisinė Laisvinimo Problema Ir Naivūs VLIKo Pamokslėliai

P. STRAVINSKAS

Siekdami Lietuvos išlaisvinimo, tą laisvinimo darbą dirbame visais galimais būdais ir priemonėmis.

Apie tai jau ne kartą esu rašęs mūsų spaudoje. Esu, iš tikrųjų, ne kartą pakartojęs ir pabrėžęs, kad mūsų veiksniai – VLIKas, ALTas, LDT ir PLB yra kiekvienas skirtingas teisinės prigimties, skirtingų kompetencijų, dėl ko jie, veikdami ir savo uždavinius laisvinimo srityje atlikdami, dažniausia, negali vienas kito pavaduoti. Pvz., VLIKas, būdamas Lietuvos (valstybinės) tautos atstovybė, tegali tikrai vienas kalbėti ir veikti tos tautos (kuriai sudaro visi mūsų valstybės žmonės, net ir nelietuviai) vardu. Jo negali čia pavaduoti nei ALTas, kuris yra JAV lietuvių atstovybė (dargi nei neteisinė), nei PLB, kuri yra užsienio lietuvių (tikrai lietuvių) visuomeninė organizacija, nei LDT, kurią sudaro Lietuvos diplomatinės tarnybos pareigūnai, veikiantys ribose.

Kas teisingai supranta šitų mūsų laisvinimo veiksmų teisinį statusą, jų esmę, teisingą prigimtį, jų teisinius pagrindus ir teisinę galią (kompetenciją), tam aišku ir be jokių tarpusavio aiškinimų, be jokių tarpusavio "sutarčių", ką kuris veiksnys daryti (laisvinimo srity) gali ir ko ne.

Visa bėda, kad kai kurie mūsų veiksniai, konkrečiai gi kalbant, tai šiandieninis VLIKas su PLB (jų vadovai

vėl turėtų pagalvoti ir atsakyti patys sau į klausimą visi laisvojo pasaulio komunistų simpatikai, kodėl tie milijonai driskiųjų bėga nuo "išvadotojų". Bėga tikrai išbadėjusi ir tik skarmalais prisidengusi masė, su savim tem pama nuskurusius vaikus ir paliegius senius. Ko jie bijo prarasti, kai nieko neturi, o kurie šį tą turi, tai irgi viską palieka? Nekalbant jau apie inteligentią, tarnautojus, prekybininkus, bėga tik kelių hektarų ūkininkas ir paprastas darbininkas. Bėga visi! Juos besivejį komunistai pasauliui skelbia, kad jie bėga ginklu priversiti. Ne! Ginklo reikia jų bėgimui sulaukyti.

Jie bėga, nes žino kokią laisvę, teisę, teisingumą ir socialinę gerovę neša komunistas. Jie žino kokias kančias turės pakelti, kiek kraujo bus pralieta, kai ateis sužverėję "išlaisvintojai" pradės suvedžioti sąskaitas su "liaudies priešiniais", "fašistais" ir visais kitais "nusikaltėliais". Jie prisimena dar tik prieš kelis metus tų "išlaisvintojų" siautėjimą Heu miestą, kai jis laikinai jų buvo užimtas, o paskui išvadotas, kur tik vienam masiniame kape buvo rasta virš 2000 lavonų. Taigi jie ir bėga nuo teroro ir kančių, norėdami bent išgelbėti gyvybę. Deja, ši kartą jie pabėgti jau nebegalės. Raudonųjų banga užlies visą kraštą ir pabėgėlių masės pateks į nužmogintų enkavedistų rankas. Sąskaitų suvedžiojimas, keršto troškūlys ir nugalėtojų sauvalė suras milijonus aukų. Taip ilgai ir ištvermingai savo laisvę ginusi tauta, pralaimėjimą turės apmokėti nuožmia vergija didelėmis kančiomis ir daugelio gyvybių auka. Rašytojas Solženicinas teisingai pažymėjo T. V. duotam interviu, kad dabar Vietnamas virs viena koncentracijos stovykla.

Gi Vakarų pasaulis be abejo tyliai nusiplaus sau rankas, susigys su įvykiu faktai ir toliau sieks to apgaulingo glaudesnio sugyvenimo ir lauks kas bus sekanti komunistinio imperializmo auka.

Dabar jau galima išpranašauti, kad Europoje sekanti komunizmo auka po Portugalijos bus Italija, o Azijoje – Tailandas ir Burma, kurių irgi niekas negins.

jantieji asmenys) yra absoliučiai pasimetę, nežino ir nenori žinoti, kas jie yra ir kokia jų kompetencija.

To gi nežinodami, tų dviejų veiksmų vadai savo viešose kalbose šneka visokius niekus, banalybes, poškina visiems atsibodusiomis – nuvalkiotomis frazėmis, paprastomis, nieko naujo neduodančiomis mintimis ir visai neteisinėmis sąvokomis apie tai, kas nesudaro jokios problemos, gi rimtus, esminius, probleminius klausimų svarstymus jie visai išleidžia, jų nenagrinėja, greičiausia, jų visai nesuprasmindami.

Tokios būta ir VLIKo vicepirmininko inž. Jurgio Valaičio kalbos, pasakytos 1974. XII. 7 d. VLIKo seime (Bostone). Ji buvo aprobuota ir VLIKo valdybos.

Ypač gi paviršutiniškas, negilus, jis pasirodė ta savo kalba, nagrinėdamas vad. "bendradarbiavimo" klausimą, kurio idėja, kaip žinome, išvedama iš chruščiovinės "taikingosios koegzistencijos" idėjos (apie tai plačiau žiūr. L. L. 1975. III. 5 d. vedamajame).

Labai lengvai "išsprendęs" tą mūsų "bendradarbiavimo" klausimą (lyg pradžios mokyklos antro skyriaus skaičiavimo uždavinį), pranešėjas aiškina, moko mus visus, kad mes "bendradarbiaudami" (net nežinia su kuo) Lietuvoje, turime laikytis "mūsų tautinio sąmoningumo gairės, kuria tenka vadovautis" ir kad vengtume "veiksnių, kurie galėtų pakenkti Lietuvos valstybiniam tęstinumui ir lietuvių tautos pastangoms išlikti ir išsivaduoti iš okupacijos". Jis sako čia remiamis iš veiksmų konferencijos "gairėmis"...

Toliau jis primena mums "tautinį sąmoningumą" reikalą, kurio laikytis yra "kiekvieno susipratęs lietuvių pareiga", gi jei mes, tegul ir "susipratę lietuviai" to reikalo nesuprasiame, tai jis primena VLIKui "pareigą", kilus reikalui, padėti mums, lietuviams "susivokti, kokie veiksmai ar bendradarbiavimo būdai gali pakenkti Lietuvos reikalui"...

Taigi VLIKas norimas padaryti tokia, va, mūsų aukle, kuri vedžiotų mus, prilaikydama, kad kartais to savo "tautinio sąmoningumo" kelyje, ypač gi "bendradarbiaudami" su kažkuo ten okup. Lietuvoje, nepaslystume ir nepakenktume "Lietuvos reikalui"...

Tai naivi ir perdėm banali VLIKo veikėjo kalba, pasakyta VLIKo seime, matyt, neturint galvoje jokios geresnės, rimtesnės VLIKo veiklai idėjos.

Tokiais savo pamokslėliais dabartinis VLIKas jau ne kartą yra pasireiškęs ir savo oficialiais, spaudoje skelbiamais savo pareiškimais, ypač prieš Vasario 16-ją ar kitomis progomis.

Tokiais pamokslėliais verstis, žinoma, lengviausia, bet iš jų – jokios naudos. Tai ne VLIKo veikla, išplaukianti iš jo tikslo ir uždavinių, kurie ypač aktualūs šiandien, kada jam reikia ne žaisti su mumis tais gražiais žodžiais ir nieko nepasakantčiais pamokslėliais, o reikia jam, kaip teisei nei tautos atstovybei, pasiremiant teise, daryti visos mūsų tautos vardu valios pareiškimus jo santykiuose su kitomis valstybėmis ir tarptautinėmis institucijomis, ypač gi ginant jo atstovaujamą Lietuvos tautą nuo jos išdavimo sovietams, pripažįstant smurtinį jos įjungimą į Sovietų Sąjungą teisės aktu.

Štai ši teisinė Lietuvos laisvinimo problema šiandien yra svarbiausia, o ne visokie tuščiažodžiavimai ir VLIKo vadų pamokslėliai.

Iš kairės: Dr. Jonas Genys – Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas dėkoja kongresmanui Norman F. Lent (Rep., N. Y.) už įteiktą Kongresui rezoliuciją, kad Europos Saugumo Konferencijoje nepripažintų Lietuvos okupacijos ir Baltų komiteto reikalų vedėjas Edvardas Šumanas, Kongr. F. Lent yra Atstovų Rūmų Užsienio Prekybos reikalų komiteto narys ir pereitais metais balsavo prieš vedamą prekybą su Sov. Sąjunga.

laivoji Lietuva

2618 West 71st Str., Chicago, Ill. 60629
Tel. 476-3371 ir 839-5531

Kas iz kur

Marija ir Leonas GUDAI, minėdami liūdną keturių metų mirties sukaktį Vytauto SLĖNIO, buvusio LAS Montrealio skyriaus nario, atminimui LAISVAJAI LIETUVAI pakaukavo 50, - dolerių.
Nuoširdžiai dėkojame.

MŪSŲ SKAITYTOJAI aukojo:

dol.
Sav. kūr. Adolfas Juodka, Chicago 12.
Sav. kūr. Jonas Gaidelis, Chicago 10.
Jonas Valauskas, St. Petersb. 10.
Albert. Ubavičius, London, Can. 7.
Adolfas Lingis, N. Y. 7.
Pranas Karosas, Mich. 4.

Po 2 dol. aukojo:
H. Šilinis, Pr. Gasparonis, V. Trumpjonas, Stasys Ziupka, St. Lukoševičius, R. Drukteinis, Br. Tarutis, J. Tumavičius, J. Jakimavičius, Ign. Petrauskas, Alf. Tumas, Pr. Šlepetis, A. Statilevičius, J. Jeneckas, A. Zubavičius, St. Gaidys, St. Pabrinkis, K. Viraitis, B. Keburis, Dr. A. Milaknis, Alf. Babonas, B. Norkūnas, J. Strumskis, M. Ugenas, N. Cirtautas, P. Kaus-tekis, J. Labuckienė, M. Melienė, A. Juškevičius, P. Lipinis ir Pr. Pili-pauskas.

Visiems skaitytojams nuoširdus
ačiū!

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ STIPENDIJOS

Liet. Prekybos Rūmai kasmet skyria keletą stipendijų studentams. Dėl stipendijų prašoma kreiptis pas sekretorių Bruno Gramontą, 6640 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629.

Stipendijos bus įteiktos per metinį Liet. Prekybos Rūmų banketą, kuris įvyks š. m. gegužės mėn. 18 d. Beverly Country Club, 87 & Western Ave.

Alvydas Vasaitis, naujai kilantis lietuvis muzikas, diriguos š. m. balandžio 26 d. 8 val. vak. "Meilės Eliksyre".

LAISVOSIOS LIETUVOS Knygų Leidykla

dabar spausdina Prof. A. VOLDEMARO raštus - apie 600 puslapių. Knyga kietais viršeliais, kuri bus pardavinėjama po \$ 15.00, o iš anksto užsisakant tik \$ 12.00.

Yra išleidusi žemiaus išvardintas knygas:

1. J. Gliuda	"AITVARAI IR GĖRIA"	- \$ 4.50
2. A. Kairys	"IŠTĖKIMOJ ŽOLĖ"	- \$ 4.00
3. A. Baronas	"VĖJAS LEKIA LYGUMA"	- \$ 4.00
4. B. Kemežaitė	"SUDIEVIAŠ IŠEINU..."	- \$ 4.50

Knygų užsakymo reikalais rašykite šiuo adresu:

Eug. Smilgys

"LAISVOSIOS LIETUVOS" Knygų Leidyklos Vedėjas
3537 West 75th Place, Chicago, Ill. 60652.

Prašau man siuntinėti LAISVĄJĄ LIETUVĄ
Vardas ir pavardė:.....
Gatvė:.....
Miestas:..... Valstybė:..... Zip:.....
Prenumerata JAV ir kituose kraštuose \$ 8.
LAISVOJI LIETUVA, 2618 West 71st Str. Chicago, Ill. 60629

RAGINA PRIMINTI LIETUVĄ PASAULIUI

Arkansas kongresmanas J. P. Hamerschmidt savo kalboje JAV Atstovų Rūmuose pabrėžė reikalą, kad JAV Kongresas ir pats JAV prezidentas stengtųsi atkreipti pasaulio dėmesį į padėtį Lietuvoje. "Aš negaliu išsivaizduoti tinkamesnio klausimo, iškeltino Jungtinės Tautos, kaip Baltijos valstybių padėtis", - kalbėjo kongresmanas, kartu pažymėdamas, kad okupuotoje Lietuvoje vyksta moderniam pasauliui neįtikėtini dalykai.

Vytautas RADŽIUS, Chicago's Lietuvių operos valdybos pirmininkas, pravažiuojančio automobilio buvo sunaikintas sužeistas. Ligoninėje aptvarsčius žaizdas - sveiksta namuose.

ATŠVENTĖ SIDABRINĖ SUKAKTĮ

Chicago's aukštesnioji lituanistikos mokykla kovo 23 d. atšventė savo gyvavimo 25 metų sukaktį.

Iškilnės prasidėjo Jaunimo centro didžiojoje salėje, kurias pradėjo direktorius Juozas Masilionis. Slogioti JAV ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo vysk. V. Brizgys. Sveikino Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, pasidžiaugdama, kad ši mokykla išaugo į didžiulę tėvynės meilės mokyklą. Toliau vyko sveikinimų žodžiu ir raštu.

Direktorius J. Masilionis pateikė mokyklos gyvenimo, veiklos ir darbų trumpą apžvalgą. Mokykla pradėjo veikti 1950. III. 11 d. Pirmieji mokytojai - St. Rudys, B. Babrauskas, dr. J. Jonikas, kun. J. Kidykas ir dr. V. Sruogienė. Mokytojai paruošė nemažą vadovėlių, kurie buvo mokyklos rūpesčiu išleisti ir plačiai naudojami kitose mokyklose. Mokykloje dirbo 66 mokytojai. Mokykla išleido 23 absolventų laidas su 750 baigusiųjų. Dabar dirba 13 mokytojų. Nuo 1960m leidžiami metraščiai, kurių išleista 15. Sukakties proga išleista mokyklos istorija - "Lietuvybės Švyturys", 216 puslapių, gausiai iliustruota knyga.

Meninėje programos dalyje pasirodė įvairių laidų mokyklos auklėtiniai. Programą suorganizavo mokyt. Zita Visockienė.

Dalyviai buvo skaniai pavaišinti, kurių buvo pilna salė.

Filmas apie Magdalėną Draugelytę - Galdikiene, didžiąją Lietuvos kultūrininkę ir visuomenininkę jau paruoštas. Jį paruošė lietuvių foto archyvo vedėjas, kun. A. Kezys ir bus rodomas lietuvių visuomenei gegužės 3 d., 7 val. vakaro, Jaunimo centro kavinėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill.

Lietuvos operos solistė Iz. Motekaitienė pakalbės apie M. Galdikiėnės asmenybę. Po to kavutė.

Kviečiame kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

Filmo mecenatės At-kės
Korp! Giedros vyresniosios

TAUTINIŲ ŠOKIŲ VIENETŲ REGISTRACIJA

Lietuvių tautinės kultūros ugdymui ir lietuvių išlaikymui Lietuvių Bėdruomenės JAV Krašto valdyba, kartu su Lietuvių Tautinių Šokių Institutu rengia Penktąją Lietuvių Tautinių Šokių šventę. Šventė įvyks 1976 m. rugsėjo mėn. 5 d. Chicagoje International amfiteatre, šventės rengimo komitetas sudarytas Chicagoje, pirmininkaujant Br. Juodeliui.

Šventėje dalyvauti kviečiami visi laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių vienetai. Šventės programoje numatytos 4 šokėjų grupės: vaikai (10-12 metų), jaunuoliai (13-17 metų), jaunimas (virš 17 metų) ir šokėjai veteranai. Šventėje norintieji dalyvauti šokėjų vienetai dabar prašomi registruotis iki š. m. birželio mėnesio 1 dienos pas šventės programos direktorę Galiną Gobiene, 6849 Vernon Ave., Dearborn Hgts., Michigan 48127. Vienetų vadovai prašomi registruotis Liet. tautinių šokių kursams, kurie įvyks š. m. rugpjūčio mėn. 17 - 24 dienomis Dainavos stovykloje.

V Tautinių Šokių Šventės
Rengimo Komitetas

Skelbimas

Gegužės 2 d., 8 val. vak., Jaunimo centro mažoje salėje bus pakartotas pranešimas apie žymesnius Dievo Motinos apsišvičius: Lietuvoje, Ispanijoje, Italijoje, Meksikoje ir Necedah, Wisconsin. Bus rodomos skaidrės iš Necedah'os ir aiškinama Lietuviškai.

Gegužės 25 d. važiuoja autobusai į Necedah apsišvičimų vietą. Registruotis prašome tel. 778-9313 pas dr. Mykolą Morkiną.

PLAUKIA TUKSTANČIAI TELEGRAMŲ IR LAIŠKŲ

Amerikos Lietuvių Taryba atspaudino 57,000 pavyzdžių telegramams ir laiškam JAV Prezidentui, Senatams, Kongresmanams, Valstybės Departamentui. Pavyzdžiai siuntinėjami po visas JAV-bes. Jau apie 20,000 telegramų ir laiškų išsiųsta į Washingtoną. Į šią akciją įsijungę latviai su estais. Su jais Amerikos Lietuvių Taryba palaiko glaudų ryšį. Ukrainiečiai iš Altos centrinės būstinės pareikalavo 500 egzempliorių tekstų telegramams ir laiškam ir organizuoja akciją savųjų tarpe.

Altos centrinėje būstinėje kasdien priimamos telegramos ir duodami pavyzdžiai laiškam į Washingtoną.

Gina Čepkauskienė, žymi mūsų solistė, atliks solo partiją "Meilės Eliksyre" š. m. balandžio 26 d. 8 val. vak.

Margumynai

Surinko K. Ūkana

PAUKŠČIŲ AMŽIUS

Nustatyta, kad vieversėlis gyvena 13 metų, žvirblis - 14 metų, kanarėlė - 20 metų, šarka - 21 metus, gegutė ir gulbė - po 24 metus, naminė višta - 30 metų, balandis - 35 metus, gervė - 40 metų, naminė antis - 41 metus, apuokas - 53 metus, naminė žąsis - 65 metus, gandrai - 70 metų, laukinė žąsis - 80 metų, papūga ir sakalas - po 100 metų.

ARKLYS ČEMPIONAS

Viename Pietų Afrikos mieste buvo populiarus arklys, kuris lenktynėse laimėdavo visus prizus. Taip tęsėsi tol, kol kažkoks fotomėgėjas su galvojo čempioną užfiksuoti iš arti. Žinovai išnūrejo nuotraukoje kažkokius keistus dryžius. Pagaliau paslaptis tapo atskleista - mislingasis arklys esąs paprastas, tačiau perdažytas arkliai, zebrai. Yra žinoma, kad zebra yra žymiai greitesnis už bet kokį arklį.

o o o

Išgėres eilinę taurę, vos apversdamas liežuvį, sekretorius guodėsi buhalterii:

- Žinai, drauguži, negaliu padoriai išgerti: kai tik paimu virš normos, tuojau ant kūno atsiranda mėlynos dėmės.

- Suprantu, - atsiduso buhalteris, - mano žmonos irgi labai žiaurus charakteris.

o o o

VISI Į TALKĄ LIETUVOS LAISVEI

Nuo pat Lietuvos užgrobo nebuvo susidariusių užsienio politikoje Lietuvai tokių pavojų, kaip dabar, paaiškėjus, kad ir paties didžiausio mūsų laisvės užtarėjo sostinėje Washington, bent Valstybės Departamente, yra svyravimų ir net linkimo tariamo "sugyvenimo" dėlei sutikti su Sovietų Sąjungos reikalavimais Lietuvos inkorporavimą pripažinti.

Rusija naudoja visą savo diplomatinį svorį, remiamą jos nuolatinio ginklavimusi išugdytoju militariniu pajėgumu ir jos agitatorių išplėtais komunistiniais sąjūdžiais įvairiuose kraštuose, kad tik susilauktų visų sužimtų kraštų įjungimo pripažinimą Europos Saugumo konferencijoje.

Gyvą pavojų jausdami, Lietuvos laisvinimo veiksmų atstovai buvo suvažiavę į nepaprastą konferenciją Chicagoje. Buvo aptarta susidariusi pavojinga padėtis ir svarstytos akcijos priemonės. Nutarta Europos Saugumo konferencijos reikalu ir toliau aktyviai veikti. Buvo nuomonių skirtumo dėl lėšų telkimo būdo ir dėl informacijos išvystymo priemonių. Amerikos Lietuvių Taryba, su Jūsų pagalba, ir toliau tęs savo ryžtingą akciją Lietuvos laisvės reikalui. Sėkmingi šios akcijos atsiekimai mus ves į sekantį kovos etapą.

Europos Saugumo konferencija rinksis birželio 30 d. Taigi, iki jos tėra tik keletas savaitžių. Lietuvos klausimu sprendimas įvyks ne pačioje konferencijoje, bet pareis nuo susidariusio nusistatymo Washington. Per Amerikos Lietuvių Tarybos vadovaujamą lietuvių, latvių ir estų delegaciją atsilankymą Baltuosiuose Rūmuose prez. G. Fordas pakartojo savo palankų nusistatymą Baltijos valstybių reikalui. To pat nusistatymo yra ir Senato bei Atstovų Rūmų dauguma. Baltijos valstybių reikalą nuoširdžiai remia kongresmanas E. Derwinski pranešė, jog jau arti šimto kongresmanų remia rezoliuciją, reikalaujančią, kad JAV ir toliau nepripažintų Baltijos valstybių įjungimo ir reikalaujant joms laisvės. Galutinam rezoliucijos priėmimui reikalinga dar daugiau balsų Kongrese.

Todėl yra gyvas reikalas telegramomis, laiškais kontaktuoti prezidentą, viceprezidentą, savo kongresmanus, senatorius, Valstybės Departamentą, kad būtų tvirtas Amerikos nusistatymas nepripažinti Sovietų Sąjungos su Hitlerio pritarimu įvykdyto Baltijos valstybių užgrobo, padaryto imperialistiniais ir kolonialistiniais tikslais.

Tik ką gautomis žiniomis ši mūsų akcija jau rodo mums teigiamą prošvaisčių, todėl pakartotinai prašome kontaktuoti senatorius ir kongresmanus, kad jie pritarėtų Lietuvai liečiančioms rezoliucijoms Senate ir Kongrese. Tai turi būti vykdoma visų Lietuvą mylinčių žmonių be jokio sustojimo iki pat Saugumo konferencijos. Pamiršę, kas mus galėtų skirti, visi ryžtingai sukrusime dirbti šiose mums lemiamose dienose. Šimtmečiais laisve besidžiaugusi mūsų tauta turi nemažiau teisių ir nepriklausomybę, negu daugelis Azijos, Afrikos ir Europos kraštų, naujai susilaukusių laisvės. Pavergtos Lietuvos broliai laukia mūsų ryžtingų ir vieningų pastangų, ir mes jų neapvilkime. Tūkstančiai telegramų ir laiškų perteikime pavergtos Lietuvos laisvės šauksmą Washingtonui. Šios visos pastangos yra suirštos su išlaidomis. Visi, kas tik gali, prašomi siųsti savo įnašą Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 West 63rd St., Chicago, Illinois 60629.

Dr. K. Bobelis
Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas